

DE KROON VAN DE GEMEENTE VAN FILADELFIA

PREKEN OVER DIVERSE ONDERWERPEN

Door

Ds. F. Mallan

Predikant bij de Gereformeerde Gemeente in Nederland

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2008

INHOUD

1. De bekendmaking van Jozef aan zijn broeders.

“Toen kon Jozef zich niet bedwingen voor allen die bij hem stonden, en hij riep: Doet allen man van mij uitgaan. En er stond niemand bij hem, als Jozef zich aan zijn broederen bekendmaakte.” Genesis 45:1

Ingebruikname nieuw kerkgebouw Gereformeerde Gemeente te Vlaardingen 8 oktober 1986, door Ds. F. Mallan

2. DE KROON VAN DE GEMEENTE VAN FILADELFIA

“Zie, Ik kom haastelijk; houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.”
Openbaring 3 :11

1. DE BEKENDMAKING VAN JOZEF AAN ZIJN BROEDERS

uitgesproken te Dordrecht op dinsdagavond 17 juli 1979

Zingen: Psalm 89 : 9
 Psalm 69 : 13 en 14
 Psalm 72 : 8
 Psalm 118 : 11
 Lezen: Genesis 45

Geliefden,

We zouden met de hulp des HEEREN u een ogenblik nog wat nader willen bepalen bij dat gedeelte uit Gods Woord, dat u kunt vinden opgetekend in het u zo-even voorgelezen hoofdstuk. Het eerste boek van Mozes genaamd Genesis, het 45ste hoofdstuk, het eerste vers; Genesis 45:1, waar Gods Woord aldus luidt:

“Toen kon Jozef zich niet bedwingen voor allen die bij hem stonden, en hij riep: Doet allen man van mij uitgaan. En er stond niemand bij hem, als Jozef zich aan zijn broederen bekendmaakte.”

We worden hier dus bepaald bij:

De bekendmaking van Jozef aan zijn broeders.

We willen dan zien:

1. Wat er aan die bekendmaking voorafging;
2. Hoe die bekendmaking plaatsvond;
3. Hoe daarin Gods raad ontdekt werd.

Het was op de tweede reize van de broeders van Jozef naar Egypteland dat Jozef zich (zoals we hier beschreven kunnen vinden) aan zijn broeders heeft bekendgemaakt. Hij heeft hen tot het uiterste toe beproefd, eer dat hij dat deed.

De eerste keer als zij tot hem gekomen waren, heeft hij hard met hen gehandeld. Hij heeft tot hen gezegd dat zij verspieders waren, en dat zij gekomen waren om te zien waar het land bloot was. En ze hebben gezegd dat ze geen verspieders waren, maar dat zij vroom waren. Maar Jozef heeft hen gezegd dat hij het hieraan zou bekennen of ze vroom waren, als de volgende keer als ze kwamen, hun jongste broeder Benjamin bij hen zou zijn. En om hen daartoe te noodzaken, heeft hij Simeon gevangen gehouden.

Simeon was dus zijn gijzelaar. Simeon zal wellicht zich ook het hardvochtigste tegenover hem hebben gedragen. In ieder geval kunnen we wel weten dat hij een hardvochtig persoon was. Want Simeon en Levi hebben Sichem uitgemoord. En hij zal zich wellicht ook hardvochtig tegenover Jozef hebben gedragen. Jozef zal er zijn reden wel voor hebben gehad dat hij juist Simeon gevangen heeft gehouden.

We weten het uit de geschiedenis hoe zijn broeders zijn teruggekeerd in hun land tot hun vader, zonder Simeon. Dat ze het geld weer in hun zakken hebben gevonden; en dat ze verschrikt zijn geworden. Ook Jakob werd bevreesd; en hij heeft gezegd: ‘Gij

berooft mij van kinderen. Want nu is Jozef er niet meer en Simeon is er ook al niet meer. En nu zult ge Benjamin ook nog meenemen. Al deze dingen zijn tegen mij.’ Jakob sprak niet meer over Benjamin. Maar ja, de voorraad raakte op en de honger hield aan. Vandaar was Jakob toch ertoe genoodzaakt om tot zijn zonen te zeggen: “Keert weder (naar Egypte) en koopt ons een weinig spijze” (Gen. 43:2b). Toen hebben ze gezegd: ‘Ja, maar dat gaat zo niet. Die man heeft ons daar op het hoogst betuigd, dat we zijn aangezicht niet meer zullen zien, als onze jongste broeder niet met ons zal zijn.’

Nu ja, we weten de geschiedenis en hoe Jakob uiteindelijk er toch voor gezwicht is om Benjamin maar mee te geven. Hij heeft gezegd: ”Als ik van kinderen beroofd ben, zo ben ik beroofd” (Gen. 43:14b).

Ze zijn de tweede keer bij Jozef gekomen. Toen ging het er anders naartoe dan de eerste keer. Hij heeft een maaltijd voor hen aangericht, en dat in zijn huis. Dus ze mochten nu in het huis van Jozef komen. Wat waren die mensen blij... Welnee, helemaal niet, ze kregen het er benauwd mee. Het was alsof ze naar hun dood gingen, toen ze in het huis van Jozef werden gebracht. En ze hebben gedacht: ‘Dat komt, omdat dat geld de vorige keer in onze zak zat. Alle Egyptenaars moeten betalen voor het koren dat zij kopen. En wij zijn met geld weer teruggekeerd. Hoe komt dat nu? Ze zullen wel zeggen: Dat zijn me ook een stelletje bandieten, die komen nu uit een ander land om hier koren te kopen, maar tegelijk weten ze het geld weer mee terug te nemen. En nu zal er wraak op ons genomen worden!’

Daarom naderden ze al dadelijk tot degene, die over het huis van Jozef was gesteld. Ze hebben het hem precies verteld, hoe ze dat geld in de mond van hun zak hadden gevonden. Maar dat ze dat geld weer mee teruggenomen hadden, en dat ze nu dubbel geld bij zich hadden. Hij zegt: ”Vreest niet. Uw God en uws vaders God heeft u een schat in uw zakken gegeven” (Gen. 43:23a). Meer zei hij niet! Dat wil toch wat zeggen, als je in de benauwdheid van je ziel toch eens even mag horen, dat het van God geweest is, wat er is gebeurd! Dat moest die Egyptenaar nu zeggen, dat het van God was, dat ze dat geld weer in hun zakken hadden teruggevonden.

Jozef heeft een grote maaltijd aangericht. En ze zaten voor zijn aangezicht, precies op een rijtje naar hun leeftijd, van de oudste tot de jongste toe. Hoe kon dat nu toch! Hoe kon die man daar nu precies weten, hoe oud ze waren? We zouden kunnen denken: Zou het niet in hun gedachten opgekomen zijn, dat die man mogelijk Jozef wel zou kunnen zijn? Welnee, daar hebben ze helemaal niet aan gedacht. Ik hoop er straks nog wel op terug te komen. Als we geestelijkerwijze zo’n gang moeten maken, net als de broeders van Jozef, dan kunnen we dat echt niet denken. De *meerdere* Jozef is verborgen voor onze ziel.

Maar Benjamin kreeg vijf keer zoveel als de andere broeders kregen. Zouden ze het hem niet misgund hebben? Welnee, helemaal niet; ze waren er juist blij mee, want het ging net om die Benjamin! Jakob had Benjamin niet af willen staan; en Ruben en Juda waren als borg voor hem ingesprongen. En nu zaten ze in het huis van Jozef, en nu kreeg Benjamin nog vijf maal meer dan zij. Daar konden ze toch alleen maar verblijd mee zijn?

Maar met dat alles heeft Jozef zich nog niet aan hen bekendgemaakt. We kunnen dus al heel wat van Jozef krijgen, zonder hem te kennen. Och ja, er zijn er (vooral in deze tijd), die zeggen: vóór de kennis van Jozef is er nog geen leven. Maar ik geloof toch dat er al heel wat kan zijn geweest, hoor, voordat er kennis van de meerdere Jozef komt.

Dan was het ook nog zo bij die broeders van Jozef, ze *kenden* eigenlijk Jozef wel, maar ze *herkenden* hem hier niet. Kijk, dat is ook nog weer een andere gang in het leven, hè! Er kan kennis zijn van de meerdere Jozef, van de Persoon des Middelaars, maar dat er geen herkennen van die Persoon des Middelaars is.

Jozef heeft er een doel mee gehad, als hij zijn broeders zo tot het uiterste toe beproefd heeft. Dat weten we wel. In het vorige hoofdstuk is het te lezen, hoe hij nu nog wat meer gedaan heeft dan de vorige keer. De vorige keer heeft hij het geld weer teruggegeven in de mond van hun zak. Dat heeft hij nu ook weer gedaan. Maar nu heeft hij nog wat meer gedaan. Nu heeft hij zijn zilveren beker doen leggen in de zak van Benjamin. Daar heeft hij een bedoeling mee gehad. Welke bedoeling heeft hij daarmee gehad? Wel, dat zegt de geschiedenis ons. Maar dat is juist zo belangrijk, dat we u daar nu even bij bepalen. Daarom willen we eerst even zien:

1.

Wat er aan die bekendmaking van Jozef aan zijn broeders is voorafgegaan.

Hij heeft ze op een pijnlijke wijze recht goed en diep doen gevoelen welk een gruwelijke misdaad zij bedreven hadden, als zij hem als slaaf verkocht hadden naar Egypte. Hij heeft het vonnis over zichzelf bij hen als het ware uit hun mond uitgelokt. Want we lezen, dat Juda heeft gezegd: "Wat zullen wij tot mijn heer zeggen (als die beker werd gevonden), wat zullen wij spreken en wat zullen wij ons rechtvaardigen? God heeft de ongerechtigheid uwer knechten gevonden; zie, wij zijn mijns heren slaven, zo wij als hij in wiens hand de beker is gevonden" (Gen. 44:16).

Jozefs broeders konden zich dus niet meer rechtvaardigen. Daar zal het met ons allen eens moeten komen, dat we onszelf niet meer kunnen rechtvaardigen.

Maar al was het, dat Juda dat zei, zo heeft Jozef zich toch nog niet dadelijk bekend willen maken, hoor! Hij heeft gezegd dat Benjamin zijn slaaf moest blijven. En zij konden dan wel met elkander weer terugkeren tot hun vader.

Maar nu was het Juda's tijd om als borg voor Benjamin in te springen voor Jozefs aangezicht. En als borg heeft hij voor Benjamin gepleit. En als we dan die hartroerende pleitredenen lezen, die we kunnen vinden in het vorige hoofdstuk, dan zouden we zo bij onszelf zeggen: 'Jozef moest daardoor er toch wel toe bewogen worden om Benjamin weer met hen mee terug te geven.' Maar nee, Jozef had die voorspraak van Juda helemaal niet nodig. Waarom niet? Wel, hij had zijn vader en zijn broeder Benjamin zelf zo lief, dat hij in plaats van Benjamin gevangen te houden en tot zijn slaaf te maken, er zelf naar verlangde, dat het ogenblik zal aangebroken zijn, dat hij aan de hals van zijn lieve vader en van zijn broeder Benjamin zal mogen liggen.

"Ik zeg u niet", zegt Christus, "dat Ik den Vader voor u bidden zal; want de Vader Zelf heeft u lief" (Joh. 16:26b en 27a). Een kostelijke gang in de geschiedenis van Jozef. Maar ja, we moeten natuurlijk wel in Juda een type van de Middelaar zien. De Leeuw uit Juda's stam, Die Borg voor de Zijnen van eeuwigheid geworden is.

Juda was dus een type van Christus. Maar in de geschiedenis hebben we Jozef in het bijzonder wel als een type van de Middelaar te zien. We hopen straks nog nader te beluisteren, hoe hij tot zijn broeders heeft gezegd: "Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht; doch God heeft dat ten goede gedacht; opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden" (Gen. 50:20).

Zijn verhoging na zijn diepe vernedering moest dienen tot het leven van het ganse geslacht zijns vaders. Daar was die vernederende gang toe nodig voor Jozef. En de

Middelaar geeft Zijn Kerk ook het leven. Maar Hij kan Zijn Kerk het leven niet geven of Hij moest dan toch eerst Zelf de dood zijn ingegaan.

Och, de Heere zorgde ervoor dat de dromen van Jozef in vervulling gingen, maar: op een andere wijze dan dat hij had gedacht, hoor! Want daar moet ge wel erg in hebben, Jozef heeft mooie dromen gehad. Hij heeft gedroomd dat de korenschoven van zijn broeders zich voor zijn korenschoof neerbogen. Hij heeft gedroomd dat de zon en de maan en elf sterren zich voor hem neerbogen. Hij heeft alleen maar van *verhoging* gedroomd en niet van *vernedering*. De Heere heeft hem in die dromen alleen maar laten zien, hoe hij verhoogd zou worden en niet dat er een vernedering aan vooraf zou gaan. Dat heeft de Heere hem niet laten zien. Dus dat heeft Jozef niet geweten.

Daarin zien we ook weer, dat Jozef toch maar een flauw schaduwbeeld van de meerdere Jozef is geweest. Want de meerdere Jozef heeft het wel geweten. De meerdere Jozef heeft het van eeuwigheid geweten, welk een weg van diepe vernedering Hij zou moeten gaan. Maar Die heeft het ook geweten toen Hij op aarde was, waartoe Hij op aarde gekomen was.

Ach, we zien in Jozefs geschiedenis toch zo duidelijk de leiding van Gods voorzienigheid. Er was een weg van beproeving voor hem verbonden aan de vervulling van zijn dromen. "Tot den tijd toe dat Zijn woord kwam, heeft hem de rede des HEEREN doorlouterd" (Ps. 105:19).

Hij moest als slaaf verkocht worden naar Egypte. Die veelvervige rok moest hij inwisselen voor een slavenkleed. En hij werd op de slavenmarkt geplaatst. Ja, hij was voor 20 zilverlingen verkocht aan die Midianietische kooplieden. Hij zal misschien op die slavenmarkt voor 30 zilverlingen zijn verkocht. Dan was hij helemaal een type van de Middelaar, precies de prijs, die Judas ook heeft gekregen. Ze moesten toch ook verdienen op Jozef? Vanzelf.

We weten hoe het verder gegaan is, hoe hij bij Potifar in huis gekomen is en hoe de vreeze Gods hem heeft weerhouden van de zonde. En dat het gevolg daarvan is geweest, dat hij in de gevangenis terechtgekomen is. Daar heeft hij de bakker en de schenker ontmoet. Die hadden gedroomd en hij heeft hun dromen uitgelegd. Hij heeft het de schenker doen weten dat hij weer in ere zou worden hersteld. En hij heeft tot hem gezegd: "Gedenk mijner."

Maar nee, gelukkig, de schenker vergat hem. Gelukkig? Ja natuurlijk. Verbeeld je nu eens, als die schenker nu een aan hem had gedacht. Wat zou er dan gebeurd zijn? Dan had hij net een beetje reisgeld gekregen om mee terug te gaan naar zijn vader. Dat was alles geweest, als die schenker aan hem had gedacht. Gelukkig vergat hij hem, maar God gedacht aan Jozef.

Deze weg heeft Jozef moeten gaan. Farao moest ook nog een keer dromen. En toen moest die schenker gedenken aan zijn zonde en toen moest Jozef uit de gevangenis worden gehaald. Toen moest hij de dromen van Farao uitleggen en dat, opdat hij door heel deze weg ertoe in staat zou worden gesteld, om zijn vader en zijn broeders in een tijd van honger bij het leven te behouden.

Daartoe hebben dus die broeders nu zo met hem moesten handelen en hem als slaaf moeten verkopen naar Egypte. Ach, wat zien we daarin dan toch ook duidelijk de weg weer voorgesteld, die de Middelaar heeft moeten gaan tot het leven en tot de zaligheid van Zijn Kerk. Hij is ook door Zijn Eigen broeders veracht en verworpen. Pilatus zegt: "Uw volk (..) hebben U aan mij overgeleverd" (Joh. 18:35m). "Hij is gekomen tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen" (Joh. 1:11). Petrus heeft het gepredikt op de Pinksterdag: "Dezen, door den bepaalden raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde, hebt gij genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood" (Hand. 2:23). En de Pinksterlingen zijn verslagen geworden

in het hart, als zij dit hoorden. Hetzelfde zien we toch ook in de broeders van Jozef. Want ja, ze hebben dit Jozef aan moeten doen. Maar daar zijn ze voor zichzelf niet mee klaar geweest. Want zij hadden hem werkelijk kwaad aangedaan. Gijlieden wel, gij had kwaad tegen mij gedacht. Maar zoveel te wonderlijker is het dan toch voor hen geworden, dat deze handeling ertoe moest dienen, dat Jozef hen nu bij het leven moest behouden in de tijd van de honger. Dus dat hij nu tot hun verlossing zo in Egypte was gekomen en onderkoning van Egypte was geworden.

Ach mijne geliefden, het zalig worden zal toch zo'n eeuwig wonder worden voor al degenen, die het te beurt zal mogen vallen. God volvoert Zijn eeuwige Raad (we hopen daar straks op terug te komen) dwars door de zonde en de diepe val des mensen heen tot de eeuwige zaligheid der Zijnen. Verraders en moordenaars van Christus worden door Christus zalig. Dat wordt het wonder en dat was het wonder voor de Pinksterlingen. Ze zeiden: 'Wat zullen wij nu doen? We hebben de Zaligmaker gedood; dan kunnen wij nooit meer zalig worden.' Petrus zegt: 'Door die Zaligmaker, Dien gij gedood hebt, wordt gij nu zalig.'

Hier ziet ge precies hetzelfde! Je wordt niet als een *vriend* zalig; je wordt als een *vijand* gezaligd. "Want nauwelijks zal iemand voor een rechtvaardige sterven; want voor den goede zal mogelijk iemand ook bestaan te sterven; maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is als wij nog zondaars waren" (Rom. 5:7 en 8). Hij is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven.

O, die eeuwige onbegrijpelijke Goddelijke liefde! De kerk zal en moet zalig worden. Al heeft de Middelaar er Zijn leven voor moeten geven; al ging het met Hem door de diepste vernedering heen; al hebben we *zelf* daartoe Zijn kroon moeten vlechten en Zijn beker gevuld. Die liefde wordt zoveel te groter en te wonderlijker die zich daarin heeft geopenbaard, als ze krijgen te zien hoe de zonden Zijn dood noodzakelijk hebben gemaakt. Maar daarom ook moesten die broeders van Jozef goed weten, wat ze hem aangedaan hadden. Daarom heeft hij zo hard met hen gehandeld.

We lezen het in het vorige hoofdstuk, als het 's morgens licht werd, dan heeft hij hen laten trekken met hun ezels. Ze zijn ter stad uitgegaan; zij waren niet verre gekomen, als Jozef tot degene, die over zijn huis was, zei: "Maak u op en jaag die mannen achterna; en als gij hen zult achterhaald hebben, zo zult gij tot hen zeggen: Waarom hebt gij kwaad voor goed vergolden? Is het deze niet waaruit mijn heer drinkt, en waarbij hij iets zekerlijk waarnemen zal? Gij hebt kwalijk gedaan wat gij gedaan hebt" (Gen. 44:4b en 5).

En hij achterhaalde hen en sprak tot hen diezelfde woorden. Ze hebben gezegd: Ja, maar waarom spreekt mijn heer zulke woorden? Het zij verre van uw knechten, dat zij zodanig een ding doen zouden. Nee, daar zijn we wel zo verzekerd van, dat dit niet waar is, dat wij gerust durven te zeggen: bij wie de zilveren beker in de zak gevonden wordt, die zal moeten sterven, en wij allen zullen uw heer tot slaven worden.

Nou, onderzoeken dan maar, hè! De zak van Ruben. Nee, geen beker. De zak van Simeon en Levi, geen beker. Al de zakken opengedaan, en geen beker. Nou ja, alleen de zak van Benjamin nog. En daar zit hij zeker niet in. Maar daar zat hij nu juist in! Ze zijn ontsteld geworden. Ze wisten niet meer wat ze ervan denken moesten. Ze moesten terugkeren naar Jozef. Er zat niet anders op.

Ik heb er zo-even al op gewezen, hoe Juda met hartroerende pleitredenen tot Jozef heeft gesproken. En dat, opdat hij Benjamin toch maar vrijuit zal laten gaan. Maar dan lezen we aan einde van het vorige hoofdstuk, dat hij heeft gezegd: "Want uw knecht is voor dezen jongeling borg bij mijn vader, zeggende: Zo ik hem tot u niet wederbreng, zo zal ik tegen mijn vader te allen dage gezondigd hebben. Nu dan, laat toch uw

knecht voor dezen jongeling slaaf van mijn heer blijven, en laat den jongeling met zijn broederen optrekken. Want hoe zou ik optrekken tot mijn vader, indien de jongeling niet met mij was? Opdat ik den jammer niet zie, dewelke mijn vader overkomen zou.” (Gen. 44:32 t/m 34).

“Toen kon zich Jozef niet bedwingen voor allen die bij hem stonden.” Daar kwam de ware borg voor de dag. De dood gewaande Jozef maakte zich hier bekend als een levende Jozef.

Ach mijne geliefden, we zien het hier toch zo duidelijk, dat toch niemand borg heeft kunnen zijn buiten die *enige* Borg en Middelaar, hè! Ja, want als Juda nu eens als borg daar achter was gebleven en slaaf was geworden in de plaats van Benjamin, dan was Jakob toch nog Juda kwijt geweest. Dan was Juda eigenlijk voor hem dood geweest. Dat is toch zo? Maar nu kreeg hij *Jozef* uit de dood terug. Niemand heeft er Borg en Middelaar kunnen zijn buiten die Persoon, Die kon zeggen: ”Overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelfde wederom neme” (Joh. 10:17b). En: “Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen” (vers 18b).

Wat valt dan toch alles buiten die Middelaar weg. Alle andere middelaars hadden in de dood moeten blijven. Die hadden *nóit* kunnen betalen tot de laatste penning toe. Ze hadden eeuwig hebben moeten betalen. Dan was er geen verlossing geweest. Deze Middelaar kon de dood in. Niet om in de dood te blijven, maar om uit de dood weer te verrijzen, opdat Jakob Jozef terug ontvangen zou. We hebben ervan gezongen bij de aanvang van ons samenzijn. Dat is dat kostelijke versje:

*Gij hebt weleer van hem dien Gij geheiligd hadt,
Gezegd in een gezicht, dat zoveel troost bevat:
"Ik heb bij enen held (er is er maar Eén, hoor!) voor Isrel hulp beschoren,
Hem uit het volk verhoogd; hem had Ik uitverkoren. (Psalm 89:9)*

Eeuwig bloeit de gloriekroon alleen op het hoofd van Davids grote Zoon. Ziet ge, waarom dat er aan vooraf moest gaan? Alles buiten die levende Jozef moet wegvallen buiten die enige Middelaar Gods en der mensen.

Maar dan willen we in de tweede plaats ook gaan zien:

2. Hoe die bekendmaking plaatsvond.

Want we lezen: “Toen kon Jozef zich niet bedwingen voor allen die bij hem stonden, en hij riep: Doet allen man van mij uitgaan. En er stond niemand bij hem, als Jozef zich aan zijn broederen bekendmaakte.”

Christus kent de Zijnen en Hij wordt van de Zijnen gekend. En als Hij Zich doet kennen, dan geschiedt dat door een Goddelijke openbaring. En dat is een persoonlijke en een voor het natuurlijke oog gans verborgen openbaring. “Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt; en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn” (Joh. 1:10-13).

Jozef deed alle man van zich uitgaan als hij zich aan zijn broeders bekend maakte.

Ach, hoe kunnen we toch in heel de leiding Gods met Jozef in de geschiedenis duidelijk zien, dat het toch eigenlijk ging om het levensbehoud van Jakob en zijn zonen. Daar waren de Egyptenaren ook nog goed mee. Want als er in alle landen

honger was, dan was er in Egypteland nog brood. Dus die waren er ook nog goed mee. En in Zijn lankmoedigheid verdraagt God de ganse wereld, zo goddeloos als die is, om der uitverkorenen wil. Houdt daar goed aan vast, hoor! En onder de Koninklijke regering van de meerdere Jozef mogen de verworpenen delen in vele tijdelijke weldaden. Maar die ontvangen ze niet uit Zijn priesterlijke bediening. Dat moet ge goed van elkaar onderscheiden.

De Middelaar is Profeet, Priester en Koning. Zijn profetisch ambt heeft ook betrekking op de verworpenen. We zitten allemaal hier onder het Woord. En dat wil zeggen, dat we allen nog middellijk door Christus Zelf, als die grote Profeet en Leraar der gerechtigheid, onderwezen worden uitwendig. Dat is *uitwendig*! Maar het uitwendig onderwijs zou tot zaligheid kunnen zijn en wil Hij tot zaligheid gebruiken. Maar als het niet tot zaligheid is, hebben we toch dat onderwijs gehad uitwendig.

Zijn Koninklijke regering heeft ook betrekking op de verworpenen. Hij is Koning van Zijn Kerk. En als we uitwendig tot de Kerk behoren, dan leven we uitwendig onder de Koninklijke regering van Christus. Hij is daarbij Koning in de natuur over het Koninkrijk van Gods macht. En dan onderhoudt Hij ook alle dingen. Zo leven wij allen ook onder Zijn Koninklijke regering.

Maar Zijn Priesterlijke bediening is alleen tot de eeuwige behoudenis der Zijnen. Een verworpene ontvangt niets, maar dan ook totaal niets uit de Priesterlijke bediening van de Heere Jezus. Dat moeten we altijd goed voor ogen houden! Als Priester heeft Hij Zichzelf moeten opofferen tot in de dood, en heeft Hij die weg van diepe vernedering moeten gaan, die we in Jozefs geschiedenis zo duidelijk zien voorgesteld.

Maar dan heeft Hij ook in de dood niet kunnen blijven. Hij is opgestaan uit de dood. Hij heeft de verlossing voor Zijn Kerk aangebracht. Dat predikt ons Zijn opstanding. Dat zal men mogen weten, als Hij Zichzelf door de ziel doet kennen, als men het leven in Hem zal mogen vinden. “Want die Mij vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van den HEERE” (Spr. 8:35). Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven.

**O, als men Hem door het geloof krijgt te aanschouwen, vindt men daarin het leven voor zijn ziel. Wat is die Persoon toch verborgen geweest. Jozefs broeders hebben Jozef niet gekend, zolang als hij zichzelf niet deed kennen. Hij moest tot hen zeggen: “Ik ben Jozef.” “En in de tweede reize”, zo heeft Stefanus gezegd in zijn rede, “werd Jozef aan zijn broederen bekend” (Hand. 7:13a).

Maar zulk een openbaring (laat ik dat nu gelijk zeggen) van de meerdere Jozef, zulk een bekendmaking is ook weer onderscheiden van een aanwijzing van Jozef in de Schrift. De ziel kan een heenwijzing hebben gekregen naar de Persoon des Middelaars in de belofte van het Evangelie. Dan is er reeds een weg buiten de mens ontsloten; dan heeft men gezien: met zijn eigen werk komt men er niet, maar men zal de gerechtigheid van een Ander moeten hebben. Er moet een Middelaar zijn! Maar daarmee kent men de Middelaar nog niet.

Ach, je kunt het altijd aanvoelen of iemand werkelijk kennis van die Persoon gekregen heeft. Er zijn er die denken dat ze Hem kennen, en dat Hij Zich aan hun ziel heeft geopenbaard. Maar het is niet waar. Ze hebben wel enig Evangelisch licht gekregen (dat is niet te miskennen en dat kunt ge wel bij hen waarnemen), maar dat is geen kennis van de Persoon.

De discipelen mochten Hem kennen. Petrus heeft gezegd: “Heere, tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. En wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods” (Joh. 6:68b en 69). In de kennis van die Persoon ontsluit zich het ware leven voor de ziel. Want het leven is

geopenbaard en wij hebben het gezien. En wij betuigen het en verkondigen het ulieden, dat Leven namelijk, dat bij de Vader was en ons is geopenbaard.

Zolang er zulk een kennis niet is van de Persoon des Middelaars, kunnen er levensuitgangen zijn en kunnen er levenseigenschappen zijn. Dan kunnen er bemoedigingen, verkwikkingen en vertroostingën zijn. En ongetwijfeld mag men daarin ook het ware leven smaken voor de ziel. Maar hét Leven is eigenlijk nog niet geopenbaard! Dat is aan te voelen ook. Want daar kan men niet inkomen, omdat men daar niet van weet. Daarom kan men er een ander soms ook niet in verdragen.

Daar moet u eens erg in hebben. Als men geen kennis heeft gekregen van die Persoon en een ander spreekt over de kennis van die Persoon, dan kan men dat eigenlijk niet goed verdragen. Er is geen overeenstemming. Maar die werkelijk kennis mogen hebben gekregen van die Persoon, die vinden vereniging daarin met elkander.

- Dat is een kennis waartoe ze onder de wet nooit hebben kunnen komen. Want de wet brengt ons niet tot de kennis van die Persoon. Die wet werkt toorn.
- Dat is een kennis doordat Hij Zich als een Goddelijk Persoon ontdekt aan de ziel in de volheid van leven, genade en zaligheid, die in Hem te vinden is, in Zijn schoonheid, heerlijkheid en beminnelijkheid.
- Dat is een kennis van die Goddelijke Persoon, waardoor we met de bruid zullen mogen weten: “En al wat aan Hem is, is gans begerlijk” (Hgl. 5:16m). Hij is de Schoonste van al de mensenkinderen.

Hoe liefderijk heeft Jozef zich aan zijn broeders willen bekendmaken, hoewel zij zo liefderijk met hem niet hadden gehandeld. We lezen: “En Jozef zeide tot zijn broeders: Ik ben Jozef; leeft mijn vader nog? En zijn broeders konden hem niet antwoorden; want zij waren verschrikt voor zijn aanzicht. En Jozef zeide tot zijn broeders: Nadert toch tot mij. En zij naderden. Toen zeide hij: Ik ben Jozef, uw broeder, dien gij naar Egypte verkocht hebt” (Gen. 45:3 en 4).

We zien hier eigenlijk weer hetzelfde als na de opstanding van de Middelaar. De discipelen mochten hem kennen, maar ze *herkenden* Hem niet, toen Hij was opgestaan uit de dood. De broeders van Jozef hebben aan de tafel van Jozef gezeten voor zijn aangezicht, en hij langde hun van de gerechten die op zijn tafel waren. Dus ze kregen van zijn tafel te eten. Maar met alles wat ze van hem kregen, herkenden ze hem niet, hoewel ze hem wel *kenden* natuurlijk! Vanzelf, ze hebben hem wel gekend. Ze hebben Jozef gekend, maar ze herkenden hem niet.

Kijk, dat is weer een verdere gang. En die zien we ook zo duidelijk in de geschiedenis ons voorgesteld. Daar willen we nu juist ook heen. Want nu heb ik er op gewezen, hoe er kennis moet komen van die Persoon. En ja, laten we het niet gering achten, als er kennis mag zijn gekomen van die Persoon. Hij heeft gezegd in Zijn Hogepriesterlijk gebed (en daar waren Zijn discipelen bij en Hij heeft Zijn discipelen bedoeld): “En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt” (Joh. 17:3).

Maar nu moesten ze nog weten *waartoe* Hij gezonden was. Dat is een zaak apart! Want al weten we het hoe die Middelaar in de wereld is gekomen, dan kennen zij die Persoon wel, maar dat is nog geen kennis van Zijn Borgwerk. Dat is bij de discipelen toch duidelijk openbaar gekomen. Men wil de standen van het genadeleven wegdoezelen. Dan zegt men: ‘Het moet op de geloofskennis van Christus aan. En daarvóór en daarbuiten is er geen leven, want buiten Jezus is er geen leven.’ Welnu, dat is waar, hoor! Maar er is toch wel leven, voordat er Christuskennis is in de ziel. Ja, wat dacht je. Christus is het begin van de schepping Gods en het begin van de genadige herschepping Gods. Dus Hij is wel het begin, maar Hij wordt aan het begin

van de weg niet gekend. Nee, nee. Hoeveel kan er niet gebeurd zijn in het leven en dat die Persoon nog geheel en al verborgen is voor de ziel. Dus Hij wordt zomaar niet gekend. Maar als Zich dan ook doet kennen, dan is dat geen geringe zaak, hoor! En dan heb ik zo-even gezegd: Dan zal het leven in Hem ons worden geopenbaard. En dat geeft een nauwe verbinding aan die dierbare Persoon.

Maar ja, die broeders van Jozef moesten er nu achterkomen hoe wonderlijk God handelt. En de Kerk moet weten, hoe wonderlijk zij zalig wordt. Dat is heel de zaak. Dus dan zal men moeten weten, waarom die meerdere Jozef deze weg heeft moeten gaan.

De discipelen hebben er niets meer van begrepen, als Christus de dood inging. Dat het nu door zo'n weg moest, zouden zij tot het leven en de zaligheid kunnen komen! Dat hebben ze na dezen mogen verstaan. Maar voor hen is het een bange, donkere nacht geworden. Een totaal afgesneden zaak.

En als Jezus Zich als opgestaan uit de dood aan hen geopenbaard heeft, dan hebben ze het zomaar niet kunnen geloven dat Hij het was. Hij heeft naast de Emmaüsgangers gelopen. Hij liep vlak naast hen, en zij kenden Hem niet. Hij verscheen aan Zijn jongeren, en zij werden verschrikt en bevreesd. En Hij heeft net eender gedaan als Jozef. Hij zegt: 'Nadert maar eens tot Mij. Tast Mij aan; ziet Mijn handen en Mijn voeten, want Ik ben het Zelf. Ge kunt er u van overtuigen dat Ik het waarlijk ben.'

O, wat is het toch duidelijk openbaar gekomen (ook bij de discipelen), dat een kennis van een vernederde Middelaar geen kennis is van een verhoogde Middelaar. En zij hadden ook nog niet zo liefderijk met Hem gehandeld. Nee, Petrus had Hem verloochend tot drie keer toe. En de anderen hadden Hem verlaten in dat hachelijke ogenblik, als Hij gevangen werd genomen.

Dus zij hadden ook zo liefderijk met Hem niet gehandeld. Maar uit eeuwige liefde had Hij Zich voor hen in de dood overgegeven. Het zwaard van Gods gerechtigheid was tegen Hem ontwaakt. De schapen zijn verstrooid geworden, maar Hij heeft Zijn hand tot de kleinen gewend. En ze hebben net zo min als Jozefs broeders kunnen denken, dat ze Hem levend terug zouden zien.

O mijne geliefden, voordat die meerdere Jozef Zich als opgestaan uit de dood aan de ziel openbaart, komt de ziel in zo'n totale onmogelijkheid terecht. Ze heeft die Persoon lief gekregen, ze is aan de weet gekomen, dat het leven buiten Hem niet is te vinden. Maar ze *heeft* Hem niet. En waar ze ook heengaat, ze ziet Hem niet en ze vindt Hem niet. Voorwaarts niet en achterwaarts niet. Nee, het *recht* moet voldaan worden. Het recht moet verheerlijkt worden. Die Middelaar komt alleen achter het bevredigde recht vandaan, opdat geopenbaard zal worden, hoe dat God Zich door zo'n weg heeft willen verheerlijken tot de zaligheid van Zijn Kerk.

Dat is het derde, waarbij we bepaald worden:

3. Hoe Gods raad daarin werd ontdekt.

Jozef heeft zijn broeders helemaal geen verwijt gedaan om hetgeen zij hem aangedaan hebben. We lezen wel dat hij heeft gezegd: "Ik ben Jozef, uw broeder, dien gij naar Egypte verkocht hebt." Dat heeft hij wel gezegd. Maar hij heeft er tegelijk bij gezegd: "Maar nu, weest niet bekommerd en de toorn ontsteke niet in uw ogen, omdat gij mij hierheen verkocht hebt; want God heeft mij voor uw aangezicht gezonden, tot behoudenis des levens" (vers 5).

Jozef mocht weten dat Gods eeuwige Raad volvoerd was geworden in de weg, die hij had moeten gaan. Ja, dat konden die broeders nu ook wel zien... Maar in het 50ste hoofdstuk lezen we toch, dat als Jakob is gestorven, dat ze bevreesd geworden zijn, en

dat ze naar Jozef zijn gegaan. Ze hebben gezegd: ‘Ei, vergeef toch uw knechten de misdaden, die zij tegen u bedreven hebben. Dat heeft onze vader ons nog gezegd, voordat hij stierf, dat we dat aan je moesten vragen.’

Ze waren er bang voor, dat Jozef nu nog wraak op hen zou nemen. Dat hij hen haten zou, om al hetgeen ze hem aangedaan hadden. En ze hebben gezegd: “Zie, wij zijn u tot knechten.” Hij zegt: ”Vreest niet; want ben ik in de plaats van God?” (En dan heb je het, wat ik zo-even al gezegd heb.) “Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht; doch God heeft dat ten goede gedacht; opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is om een groot volk in het leven te behouden.”

En hier lezen we in het achtste vers, dat hij gezegd heeft: “Nu dan, gij hebt mij herwaarts niet gezonden, maar God Zelf, Die mij tot Farao's vader gesteld heeft en tot een heer over zijn ganse huis en regeerder in het ganse land van Egypte.”

Mijne geliefden, hoe noodzakelijk is toch de kennis van die verhoogde Jozef, opdat de verborgenheid van Gods eeuwige Raad ons zal worden ontdekt. Dan worden we ingeleid in die dierbare vaste gronden van de zaligheid, die zich ontdekken vanuit de nooit begonnen eeuwigheid, in dat eeuwige Goddelijke welbehagen en in die eeuwige verbondssluiting tussen de drie Goddelijke Personen. Dan vallen we er met ons werk toch zo schoon tussenuit in heel dat werk der zaligheid. Want dan krijgt dat Goddelijke werk waarde voor onze ziel. Dan hebben Jozefs broeders hem dat aan *moeten* doen. Dan heeft die handeling er toe moeten dienen, dat die Goddelijke Raad volvoerd zou worden, opdat zij bij het leven zouden worden behouden.

Nee, daar was de zonde niet mee goed te praten! Dat hebben ze ook goed moeten weten. Daarom heeft Jozef zo hard met hen gehandeld. En de Kerk zal weten hoe ze door die Middelaar zalig wordt, maar dan wordt ze ook in de diepte van die gevallen staat ingeleid. Dan is de val heus geen zalige val, maar een *rampzalige* val! En als ooit de zonden bitter worden, dan worden ze bitterder, als ze krijgen te zien wat het de Middelaar gekost heeft om voor de zonden te betalen. Dan wordt het Pascha gegeten met bittere saus.

O, die smart over de zonden! Want: “Alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben” (Opb. 1:7m). “En zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene” (Zach. 12:10b).

Daar wordt wat van gekend! Maar hoe dierbaar wordt toch door die weg juist die Persoon, Die nu die vernedering heeft willen ondergaan, en dat tot de zaligheid der Zijnen. Dat zien we in Jozefs geschiedenis zo duidelijk voorgesteld. Dat deed Jozef zeggen: “Gij hebt mij herwaarts niet gezonden (dat heeft God gedaan), maar God Zelf, Die mij tot farao's vader gesteld heeft.” Dat is een Goddelijk werk!

Maar Jozef heeft dan toch die weg van smaad, van vernedering en van beproeving *moeten* gaan. Hij moest dan ook als slaaf verkocht worden naar Egypte en dat, opdat door deze weg zijn vader en zijn broeders en dus het ganse huis zijns vaders in het leven zouden mogen blijven. Kijk, daar kunnen we nu alleen maar licht over krijgen, als een verhoogde Jozef Zichzelf doet kennen door onze ziel. En dat laat deze geschiedenis ons weten.

Dat wil toch wat zeggen, als we op dat plekje komen, waar we hier van lezen: ”Toen kon zich Jozef niet bedwingen.” Ja, ja, Jozef heeft al een keer geweend. De eerste keer toen ze kwamen, weende hij al. Hij heeft zich even omgekeerd. Hij heeft even geweend. O broeders, als je dat nu toch eens zag! Hij kan net zo hard tegen je spreken als hij wil, maar wat dat nu betekent, dan zul je weten dat je echt geen kwaad van hem hebt te duchten. Heus niet, hoor! Maar ja, dat zien ze niet, dat begrijp je.

En de tweede keer, als Benjamin bij hen is, dan moest hij naar een andere kamer vluchten om te wenen. En toen is hij teruggekomen. Hij bedwong zichzelf. Ja, ja!

O, wat zien we hem toch als een type van de meerdere Jozef, want het recht moest zijn loop hebben. Ze moesten goed weten, wat ze gedaan hadden. Daarom moest die zilveren beker gevonden worden in Benjamins zak. Ze moesten weten, hoe ze hem als slaaf verkocht hadden naar Egypte. Maar als ze op dat plekje komen, dat ze zichzelf niet meer kunnen rechtvaardigen en als Juda zegt: ‘Dan zal ik borg voor hem zijn; dan maar de dood in als het moet. Het kan niet anders meer’, dan kan Jozef zich niet meer bedwingen.

Dan zegt Hij: ‘Ik ben de Borg. Ik heb het van eeuwigheid op Mij genomen om te betalen en om die weg van vernedering te gaan, en dat tot uw leven en tot uw zaligheid, opdat ge als *vijanden* met God zoudt worden verzoend.’

O, dan zult je het weten dat je er niet komt met je lieve hoedanigheden en gestalten. Maar dan hebt ge u in uw vijandschap leren kennen. Dan wordt ge als een vijand met God verzoend door de dood Zijns Zoons. En dat, omdat Hij vrede heeft gemaakt, en dat aan het kruis, waar Hij de vijandschap teniet gedaan en gedood heeft voor de Zijnen. Waar Hij het leven heeft verdiend, om als een opgestane Middelaar het leven aan te brengen en aan de Zijnen te schenken: “Want Ik leef en gij zult leven” (Joh. 14:19b).

‘Nu moet je terug naar mijn vader en zo gauw mogelijk.’ En farao krijgt er ook kennis van. Ze hebben hem horen wenen in farao’s huis. Farao heeft gehoord wat er geschied was. Nou, die was het er mee eens, hoor, dat Jakob naar Egypteland werd gehaald.

O ja mijne geliefden, je kunt niet alles vergeestelijken, maar geestelijke trekken liggen er genoeg in de geschiedenis. Want je leest in het begin al, als de Egyptenaars honger kregen, dat ze tot farao riepen om brood. Niet tot Jozef maar tot farao. En farao heeft gezegd: ”Gaat tot Jozef; doet wat hij u zegt.” Je komt niet tot de tweede Persoon buiten de eerste Persoon om. Maar de eerste Persoon is het er ook mee eens, hoor, dat de Kerk aan die levende Jezus wordt verbonden:

En onze Koning is van Israël's God gegeven.

Het is geen gestolen Koning, geen gestolen Jezus. Het is een *geschonken* Jezus! Je wordt zo eerlijk zalig op zuivere rechtsgronden. Door de eerste Persoon vrijverklaard op grond van de gerechtigheid van de tweede Persoon.

Ach mijne geliefden, ik kan daar verder natuurlijk niet meer op ingaan. Ik heb wel eens na de Pasen gesproken over het laatste gedeelte van dit hoofdstuk: ”Jozef leeft nog.”¹ Maar ik moet daar natuurlijk wel even op wijzen. Jozef heeft gezegd: “Verstoort u niet op den weg.” Je moet je niet met allerlei praatjes bezighouden en ophouden. De een moet niet tegen de ander zeggen: ‘jij bent er mee begonnen om te zeggen dat hij in de kuil moest.’ Nee, dat valt allemaal weg. Je bent allemaal even schuldig. “Verstoort u niet op den weg.” Nee, maar dat doet je dan ook niet, hoor, echt niet!

Ze mogen wagens meenemen om Jakob op te halen. Jakob moet naar Jozef toe, Jozef gaat niet naar Jakob, maar Jakob moet naar Jozef. Wat wil dat zeggen? Wel, dat betekent heel wat voor Jakob. Hij is 130 jaar en moet hij moet 147 jaar worden. Hij moet nog een heel poosje leven.

¹ Deze predicatie over Genesis 45:26-28 is opgenomen in het Jaarboekje van 1979

Hij komt in Egypte en hij mag aan de hals van Jozef liggen en hij zegt: nu kan ik sterven. Ja, dat is zeker, Jakob! Aan de hals van Jozef kun je sterven. Maar je zult nu nog moeten gaan beleven wat het zeggen wil om in een tijd van honger met een lege zak uit Jozefs volle voorraadschuur te worden bediend in je dodelijke armoede. Dit moet nu praktisch worden voor je in je leven, dat als er geen levende Jozef was, dat er geen leven voor Jakob was.

Als die zonen teruggaan, zit Jakob uit te kijken. Zouden ze zo zachtjesaan niet terugkomen? Ja, hij ziet een reizend gezelschap in de verte, maar hij kan ze nog niet onderkennen. Zouden ze het zijn? Ze komen dichterbij. Ja, hij herkent ze, hoor: zijn zoon Ruben, Simeon, Levi. Zou Benjamin erbij zijn? En inderdaad, hij is erbij. Benjamin is erbij! O, en Simeon? Ja, Simeon ook! Daar komen ze dichterbij en dan komen ze bij hun vader en dan zeggen ze: “Jozef leeft nog.” Wat? Jakob heeft gezegd: ‘Gij berooft mij van kinderen, ik houd er niet een over.’ En nu heeft hij ze allemaal nog. Jozef ook nog. Dat is niet te geloven en dat is niet te begrijpen. Zijn geest bezwijkt.

Ja, want daar iets aan vooraf gegaan, ook voor Jakob, hoor! Het ging als door de dood heen. ‘Mijn grauwe haar zal van smart en rouw ten grave moeten dalen. Dat is het einde van mijn leven!’ Jakob, heb jij nu een Bethel leren kennen en een Pniël leren kennen, en loopt het nu zo laag met je af? Ja, zo laag loopt het met Jakob af. En zo laag loopt het af met Jakobs zaad. We kunnen het makkelijk zingen:

*Zalig hij die, in dit leven,
Jakobs God ter hulpe heeft! (Psalm 146:3a, berijmd)*

Maar ja, om het te *beleven* is wat anders. Als de tegenheden en de wederwaardigheden van het leven je deel worden, dan zeg je, net als Jakob: “Al deze dingen zijn tegen mij.” Dat wil zeggen, dat God tegen mij is. Dan krijg je alles tegen; alles tegen. Er is niets vóór hem, maar alles tegen hem. Hij is er tegen, dat hij door zo’n weg geleid wordt. Dat ziet hij niet, dat ziet hij later. Maar deze weg is juist tot zijn leven. Dan moeten alle dingen medewerken ten goede voor degenen, die God liefhebben en die naar Zijn eeuwig voornemen geroepen zijn (Rom. 8:28).

Er is een levende Jozef, Die is de dood ingegaan en Die heeft het leven aangebracht. Voor de Kerk is er geen dood meer. Voor de Kerk is er alleen maar leven, is er alleen maar de zaligheid. En als Jakob dat ziet, dan wordt zijn geest levendig. Dan kan er geen kwaad meer bij.

*Geen onheil zal de stad verstoren,
Waar God Zijn woning heeft verkoren. (Psalm 46:3a, berijmd)*

Het is genoeg, het is echt genoeg! Meer heb ik niet nodig. Mijn zoon Jozef leeft nog, ik zal gaan en hem zien, eer ik sterve.

Het gaat door onze dood heen. Zo moet de Koning eeuwig leven. Dat kunnen we wel makkelijk zeggen en zingen, maar toch is het waar! Maar *zó*, hoor! Daar moet je achterkomen. En dan gaat het versje een andere betekenis voor je krijgen, dan dat het ooit gehad heeft.

We gaan het even zingen van Psalm 72:8:

Zo moet de Koning eeuwig leven!.

*Bidt elk met diep ontzag;
 Men zal Hem 't goud van Scheba geven;
 Hem zeeg'nen dag bij dag.
 Is op het land een handvol koren,
 Gekoesterd door de zon,
 't Zal op 't gebergt' geruis doen horen,
 Gelijk de Libanon.*

Toepassing

Dat is de gang van Jakob geweest. “Want wij die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden” (2Kor. 4:11). Het is sterfelijk vlees. Je moet goed weten dat je sterfelijk vlees hebt, hoor! Dan ga je over de aarde heen met de dood op je hielen en met de dood kortbij.

Kun je dat nu geloven, dat zo je leven wordt? Ja, maar dat is geen praatje. Dan kun je jezelf met geen vrome smoesjes op de been houden. Nee, dat wordt werkelijkheid met alles wat er beleefd is, hoor. Dat alles zo op je drukt uit- en inwendig, dat je als een stervend mens over de wereld gaat. Dan ga je van huis en dan zeg je: Ze weten toch thuis wel, waar ik ben? Als me iets overkomt en als ik ineens doodblijf, dan moeten ze het weten. Dan heb ik het ze gezegd.

Kijk, dan maak je je gereedschap van vertrek. Dat moet je maken in je leven. Ja hoor. Zo moet je leven een stervend leven worden.

Jakobs geest bezweek. Daar was hij aan toe gekomen. Echt waar! Die kon het niet meer verwerken. Zijn geest bezweek. Nu gingen ze nog over Jozef praten. Hij geloofde het niet. Dat kon niet. Is het zo laag met Jakob afgelopen? Ja, zo laag is het met hem afgelopen. Het geloof moet hem *geschonken* worden. Dan ziet hij de wagens van Jozef! Daar komt geloof in mee, als hij de wagens van Jozef ziet, die Jozef heeft meegegeven om hem bij Jozef te brengen. Anders komt hij niet bij Jozef.

O, die oude vader Jakob toch! Die oude, uitgeleefde man! “Weinig en kwaad”, zegt hij tegen farao, “zijn de dagen der jaren mijns levens geweest” (Gen. 47:9m). ‘Ik heb toch zo’n wonderlijke weg moeten gaan. Eerlijk waar, hoor! O, we weten het, er wordt eigenlijk van niet een van de Bijbelheiligen zoveel meegedeeld als van Jakob. Wat kunnen we toch veel van hem beschreven vinden.

Heel zijn levensgeschiedenis wordt ons uitvoerig vermeld. Maar heel die levensgeschiedenis heeft toch zo onnoemelijk veel te zeggen. Hij heeft zijn vader bedrogen en hij is bedrogen. Met een bedrogen en een gestolen zegen is hij er niet gekomen. Nee, wel met een *geschonken* zegen. Te Bethel heeft hij God ontmoet. Daar kwam hij eerlijk aan de belofte en daar kwam hij eerlijk aan de zegen.

Ben je er ook eerlijk aangekomen? Ja, dat is toch een vraag, hoor! Of heb je een gestolen belofte in je zak? Denk erom, daar kun je niet mee sterven, hoor! Daar kunt ge God niet mee ontmoeten.

De geschiedenis van Jozef heeft ons heel veel te zeggen. Ik noem nu maar even iets: Jozef was tot onderkoning verheven. Dat konden al de Egyptenaren weten. Farao had zijn ring van zijn hand genomen en aan Jozefs hand gedaan. Hij had gouden ketenen om zijn hals gehangen en hem op de tweede wagen doen rijden. Men moest voor zijn aangezicht heengaan en uitroepen: knielt! Ze konden allemaal weten dat hij onderkoning was, regent over Egypteland.

Maar in de zeven vette jaren van overvloed kwam er niet een Egyptenaar bij Jozef. Welnee, ze moesten toch eerst honger krijgen? En we kunnen allemaal wel weten, dat

er een levende Jezus is en dat er een volheid van zaligheid in die Persoon te vinden is. Maar als ge geen honger krijgt, dan zult ge Hem nooit nodig krijgen. We moeten honger krijgen.

Als nu gans Egypteland hongerde, riep het volk tot farao om brood. Een roepen uit de nood. En laat ik het maar eenvoudig zeggen: Als ze niet bij Jozef terechtgekomen waren, dan was het hun dood geweest. Dan hadden ze moeten sterven van de honger. Zo was het bij Jakob precies eender. Als hij Benjamin niet meegegeven had, dan had hij Benjamin bij hem gehouden. Maar mét Benjamin was het zo op de dood aangegaan. Dan had hij zo langzaam de hongerdood moeten sterven met Benjamin buiten Jozef.

Buiten Jozef moet je alles verliezen. Buiten Jozef is het leven niet. Hij moet Benjamin afstaan. Hij moet weten dat hij met Benjamin niet in het leven kan blijven. Men heeft een levende Jozef nodig voor de ziel.

O mijne geliefden, ik heb u op de noodzakelijkheid daarvan te wijzen! O, dat we eens honger kregen. We hebben lust genoeg; we hebben honger genoeg; we hebben begeerte genoeg om op stap te gaan, om met vakantie te gaan.

Mogen we niet met vakantie? Ach, ik gun je best wel een beetje vakantie. Ik heb er zelf geen behoefte aan! Ja, soms ben ik wel doodvermoeid. Dat mag je wel van me weten, maar dan wil de Heere toch de moeden nog wel eens kracht geven. Ik hoop dat ik straks met vakantie mag gaan voor eeuwig! Echt waar.

Ik heb zondagavond even makkelijk mogen spreken over Zondag 28. Ik ging naar de preekstoel en ik dacht: het is nogal een grote Zondagsafdeling, maar als ik niet geholpen wordt, kan ik er geen vijf minuten over praten, echt niet. Ik heb het niet in mijn zak. Ledeboer zegt: 'komt maar met uw lege zakken, Jozef geeft wel volle pakken', al weet ge niet hoe. Dat wil wat zeggen! Ja, je moet de Waarheid onderzoeken van te voren. Maar het moet toch nog een keer opvallen voor je ook. Ja, het is een dierbare zaak, hoor!

Zondag 28 kreeg weer even betekenis voor mijn ziel. O, wat hebben die Heidelbergers het toch kostelijk geleerd! Ze spreken eerst over het Borgwerk van Christus en dat voor de ziel tot zaligheid. Dan zeggen ze: maar veelmeer door die gemeenschap met Hem, door die Geest, die beide in Hem en in ons woont (antwoord 76). O, wat een kostelijke zaak! Diezelfde Geest, Die in Hem en in ons woont, om zo gemeenschap met Hem te mogen hebben.

Dan vinden we het leven dus in die Persoon, in Zijn dierbare gemeenschap en vereniging met Hem, Die de levende Jozef is. Jakob, buiten Jozef is het leven niet voor je. Je moet echt Benjamin afstaan.

De Egyptenaren komen bij Jozef, als ze door farao naar Jozef gewezen worden. Hij zegt: "Gaat tot Jozef, doet wat hij u zegt." Nu moet u goed luisteren. Wat zegt Jozef dan?

*Uw heilleer wordt door mij alom verbreid;
'k Bedwing mijn tong en lippen niet;
Gij weet het, HEER', Die alles ziet;
Mijn hart verbergt nooit Uw gerechtigheid;
Uw waarheid doe ik horen;
Uw heil, den mens beschoren,
Vloeit daag'lijks uit mijn mond. (Psalm 40:5, berijmd)*

De Heere heeft hem een tong der geleerden gegeven om met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken. De Egyptenaren komen bij Jozef. Hij zegt: 'Ik moet geld van je

hebben; zonder geld krijgen jullie het niet!’ De broeders van Jozef krijgen het zonder geld, maar de Egyptenaren moeten betalen. En als ze geen geld meer hebben, dan zegt hij: ‘Nu moet ik je vee hebben.’ En als ze geen vee meer hebben, dan zegt hij: ‘Nu moet je jezelf geven en je land en alles wat je hebt!’ Ja, dat moet bij ons allemaal gebeuren.

Maar ik wil toch ook weer wat zeggen. Als die broeders terugkwamen met het geld in hun zak, toen werden zij bevreesd. Ja, en zij moesten toch eigenlijk niet bevreesd zijn. Dat moest een oorzaak van blijdschap zijn, want (zoals ik zei) de Egyptenaren kregen hun geld niet terug, maar zij kregen hun geld terug. Dus dat was toch even wat!

O mijne geliefden, ik moet kort gaan zijn, maar dit moet ik toch even zeggen: de meesten van jullie moeten betalen! Het is erg, maar het is zo, werkelijk waar. Want ik geloof toch niet dat er velen onder ons zullen zijn die hun geld terugkrijgen, nee. Ge zult zeggen: Is dat nu Evangelie? Mijne geliefden, het is niet anders. “Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren” (Matt. 22:14). Dat moet ik ook eerlijk zeggen.

Wat nu de praktijk van het leven betreft, het zou een wonder zijn als er nu eens eentje in ons midden zat die zijn kooppeld terugkreeg. Want met *koopgeld* kun je niets beginnen, je moet *losgeld* hebben, geen kooppeld. Dus je moet je kooppeld terugkrijgen. Het zou een wonder zijn, als er eens eentje in ons midden zat. En dan wordt de armen het Evangelie verkondigd! Die kan het echt niet zien, als hij zijn geld terugkrijgt, dat het goed gaat. Nee, dat gaat verkeerd. Dat is nu juist een bewijs ervan dat het op genade aangaat. Maar als het op genade aangaat, gaat het op je dood aan. Jozefs broeders konden niet anders zien. Jozefs vader kon niet anders zien.

Maar met Jozef zelf is het door een diepe weg van vernedering gegaan. Ach ja, daar is ook nog genoeg van te zeggen. Want het wil toch wat zeggen, zulke dromen te hebben gehad en dan in de kuil terecht te komen en in de gevangenis terecht te komen. Als het dan door zo’n diepe weg moet gaan, dan kun je het toch echt niet meer bekijken, dat je er goed uit zult komen. Nee.

Ik heb door de straten van Zwolle gelopen in de oorlog met een roeping tot het leraarsambt in mijn hart. Ik liep daar als de grootste bedelaar. Acht dagen had ik op een vuile, zwarte kolenschuit gezeten. Ik bekeek mezelf door de spiegel in de winkelruiten en van binnen begonnen ze te spotten en ze zeiden: denk jij dat je nog eens op de preekstoel komt? Nee, je zult er nog wel achterkomen wat die Duitsers met je doen. Je zult er wel achterkomen wat ze met je van plan zijn. Ja, dat kan ik nu zeggen, nu ik hier sta, maar toen niet. “Tot den tijd toe dat Zijn woord kwam, heeft hem de rede des HEEREN doorlouterd” (Ps. 105:19).

Och, wat ging het door een diepe weg heen met Jozef. Ik weet er iets van, ook in zulk een gangen. Maar God is een Waarmaker van Zijn Woord. Hij is een Vervuller van Zijn belofte. Maar dat is de oefenschool voor je. Daar is een mens zo goed mee. Daar kan hij de Kerk mee dienen. Daar kan Jozef straks ook zijn broeders mee dienen en zijn vader mee dienen. En het gaat met Jozef door zo’n vernedering heen, dat hij zijn vader niet terugziet als in zijn verhoogde staat. Dan ziet hij zijn vader weer terug, in zijn vernederde staat niet.

O, dat is bij de Middelaar ook zo gegaan, hoor! Hij hing aan het kruis en Hij kon Zijn Vader niet meer in het oog krijgen: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” De Vader hield Zijn aangezicht verborgen voor Zijn Eigen geliefde Schooten Wonderzoon. Daar hing Hij in de diepste vernedering. Zo ging het op de dood aan! Maar dan ging Zijn ziel de hemel in. Dan zag Hij naar de ziel de Vader weer terug. En als Hij opgestaan is uit de dood, heeft Zijn Vader Hem opgenomen naar ziel en lichaam in de hemel. Dan heeft Hij in Zijn verhoogde staat Zijn Vader weer

aanschouwd. “Gij zult Mij het pad des levens bekendmaken; verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; lieflijkheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk” (Ps. 16:11).

Mijn geliefden, we moeten ophouden. Ik moet u zeggen dat ge doodarm zijt als ge nog leeft buiten en zonder Jozef en niet uit Zijn hemelse voorraadschuren. Want uw leven is maar een tijdelijk leven, een aards, ondermaans leven. Het is alles de dood. Het ganse leven is een gestadige dood. Elk ogenblik kan uw levensdraad worden afgesneden.

Er zijn er alweer wat geweest, die met vakantie zijn gegaan en ze zijn niet meer levend teruggekeerd. Bij ons in Rhenen ook. Twee mensen uit een meubelzaak. Man en vrouw met twee kinderen. Ze gaan op stap en allebei dood in het buitenland. De kinderen komen in het ziekenhuis terecht. Dat is het einde van de vakantie, al heel gauw, nog maar op de heenreis. Ja, daar heeft men nu zolang naar uitgekeken... In het begin van het jaar kun je het al in de krant zien, dat de vakantieadressen besproken worden. En daar wordt naar verlangd. En dan gaat men op reis. Nu is die tijd gekomen. En men komt niet op de plaats van bestemming aan. Ja, wel op een plaats van bestemming, want de mens gaat naar zijn eeuwig huis.

We zijn allen op reis naar onze eeuwige bestemming. En denk erom, het is niet eender, hoe ge vakantie houdt ook, hoor! Dat is echt niet eender. Jonge mensen, denkt er toch goed over. Want er is een God, Die je overal ziet en gadeslaat.

De zonden breken steeds meer door. Maar het oordeel komt steeds lager. Wij zien overal nog maar de goede kant van. Dan zeggen ze: ‘O, maar in Rotterdam kunnen ze de olie nog niet eens meer bergen, zoveel olie is er.’ Ja, ja, dom gepraat. Er zijn er genoeg die zelf een tank hebben om benzine op te slaan. Die hebben allang die tanks gevuld. Zouden de grote oliemaatschappijen dat niet gedaan hebben? Natuurlijk. Maar je moet het je eens door een deskundige voor laten rekenen hoeveel energie er dagelijks verbruikt wordt over heel de wereld. Dan zul je er toch wel een beetje over gaan denken, dat dit een keer een einde gaat nemen.

Dat zegt ons dat het op het einde aller dingen aangaat. Straks komen we misschien in de diepste armoede terecht. Ik zal er maar een ding ervan zeggen. Verleden week zag ik de auto’s allemaal rijden, een hele rij naar de ene kant en een hele rij naar de andere kant. Helemaal volgeladen. Ik dacht: ‘Het zal de vraag zijn, of dat volgend jaar nog gebeuren zal.’ Ja, dat is geen profetie, dat zie je aankomen. Dus dat moet ik toch even kwijt, hoor! En wat gaat er dan gebeuren? O jong en oud, we zijn toch zo arm, als we het ware leven niet kennen.

Daarom zeg ik: dat kreeg ik zondagavond toch even. Dat heb ik echt gezegd ook. Want de zondag daarvoor kwam ik uit de kerk. (Ja, ik heb nogal wat beroepen gehad de laatste tijd.) Ik keek zo over de Rijn en in de Betuwe. En ik zei: ‘wat woon ik toch eigenlijk prachtig.’ Wat dat betreft begeer ik ook echt niet dat ik daar nog wegmoet ook, hoor! Helemaal niet. Ze zijn goed voor me en ik krijg nogal eens een geopende deur. Dus ja, wat moet je dan meer (wat dat betreft) in zo’n ellendige tijd als waarin je leeft.

Maar toen heb ik toch gelijk iets anders gedacht. Als ik nu ineens mag geloven dat ik af mag reizen naar een beter vaderland, dan zeg ik: ‘ADIEU! Weg met heel die nare, ellendige wereld! Weg ermee, dan raakt de maan onder mijn voeten.’

Het zal toch wat zijn om eeuwig bij Jozef te mogen komen. Ontbonden en met Christus te zijn is zeer verre het beste. O, aan Jozefs hals te mogen liggen en dat eeuwig! O, dat zal toch wat zijn. Daar kan ik naar verlangen.

Ik heb een goede Pinksteren gehad. Dat heeft de Heere nog gegeven onder het oordeel. Ja, dat gebeurt nog niet zoveel, dat je al de keren, dat je preken moet, het nog met gemak mag doen. Toen ik terugging uit Hilversum, kreeg ik nog wat ook. Ja, echt waar! Toen is die dierbare Geest mij even gaan inleiden in het eeuwige verbond, in de onderhandeling tussen die Goddelijke Personen. Daar viel zoveel in open, dat ik zei: 'O, laat nu mijn aardse tabernakel maar breken en laat nu die lemen hut maar in elkaar storten. En dat ik me eeuwig zal verlustigen in een drie-enig God; in dat werk van die dierbare, Goddelijke Personen wat Zij van eeuwigheid hebben gedaan.' O, wat wordt daar toch een zaligheid in ontsloten voor de ziel!

We hebben gehoord hoe Gods Raad werd ontdekt. Dat kreeg Jozef te zien; dat kregen die broeders te zien; dat kreeg Jakob te zien; en dat krijgt de ganse Kerk te zien. En wat uit de eeuwigheid komt, dat gaat naar de eeuwigheid. Daar heb je nu net de eeuwigheid voor nodig.

Maar mijn geliefden, we zijn in de tijd. Nu kunnen we hier in de tijd nog die levende Jozef leren kennen. Dat moet *hier* gebeuren. En daarom moeten we toch een keer honger krijgen, net als de verloren zoon, dat je moet zeggen: "Ik verga van honger." Ik kan niet verder meer. Dan kan geen zwijnendraf je meer helpen. Je ziet niet anders dan de dood voor ogen. Je moet terugkeren tot je Vader. Ik heb gezondigd tegen de hemel en voor U.

Het volk riep tot farao. Dat was toch de koning? Maar de koning wees op Jozef. O dat wonder, als dat gebeuren mag voor een mens, die de weg niet meer weet. "Een iegelijk dan die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij" (Joh. 6:45b).

We mochten zo tot Hem gebracht worden. "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke" (Joh. 6:44a). Om Hem zo te leren kennen, zoals we vanavond gehoord hebben. Om Hem nader te mogen leren kennen als een vernederde Middelaar en als een verhoogde Middelaar. Maar om dan ook te weten, wat nu de weg tot het leven is. Dan moeten we hier gedurig onze weg gaan met hinken en zinken. Dat je iedere keer denkt: 'Nu stort ik ineen, nu kan ik niet verder meer. Ik kan echt niet verder meer!' "De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen; maar die den HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen" (Jes. 40:30 en 31b), omdat er een levende Jozef is.

Jozef leeft nog, en daarom zullen Jakobs grauwe haren niet van droefenis ten grave dalen. Nee, zo'n begrafenis krijgt Jakob niet, hoor! Nee, nee.

O, ik moet ophouden. Maar ja, hoe ouder je wordt, hoe meer je meegemaakt hebt en hoe meer dat je dan te denken krijgt, als je het over zo'n geschiedenis hebt. Nu denk ik ineens aan die oude vrouw Struik in Melissant. O, ik ging dat lieve mens begraven. En ze lieten me een briefje zien, wat ze nog geschreven had met een bevende hand: 'Als me nog een grafje waardig wordt gekeurd, vraag dan of ds. Mallan een enkel woordje spreken wil tot de familie.' Dat was alles. En daar liep de stoet van een kilometer lang. Ja, ja!

Ik wist dat ze eens een keer bemoedigd was geworden met die woorden: "Jozef leeft nog". Ik dacht: daar kan ik nu goed over spreken. Ik zei: 'mensen, nu zie je hetzelfde als bij vader Jakob. Vader Jakob heeft nooit kunnen denken dat hij zo'n rijke begrafenis zou krijgen, nee. Toen hij Jozef kwijt was, Simeon en Benjamin kwijt moest, toen zei hij: mijn grauwe haren zullen met rouw en droefenis ten grave dalen. En wat heeft hij toch een rijke begrafenis gekregen! En dat, omdat Jozef nog leefde.' O, daarom kreeg zij ook zo'n rijke begrafenis!

Wat een wonder toch, hè, als zo een kind van God ter aarde wordt besteld. Ik heb het pas nog meegemaakt in Leerdam². Kostelijk, ja echt waar. Daar kunnen ze me ‘s nachts voor uit mijn bed halen om zo een kind van God te gaan begraven. Niet dat ik graag een kind van God kwijt ben, maar zo’n *begravenis* doe ik zo graag, eerlijk waar. Dat is een bruiloftsdag. Echt waar!

Ik zei tegen haar broer: ‘Gecondoleerd en gefeliciteerd. Ze is boven. Ze is je voorgegaan. De Kerk hoeft hier altijd niet te blijven.’

O, het wil toch wat zeggen dat de Kerk straks eeuwig bij Jozef zal mogen zijn. Eeuwig bij Hem aan de maaltijd. Eeuwig dronken te zijn, als men eeuwig verzadigd zal worden van het vette van Zijn huis en het heilige van Zijn paleis.

Welaan, laten we dan nog die paar stapjes, die we moeten gaan door het aardse jammer- en tranendal, er voor over hebben. *We weten dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds niet is te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons geopenbaard zal worden.* En we kunnen ook weten, als we er komen, dat van ons ook zal gelden: “Dezen zijn het die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen witgemaakt in het bloed des Lams. Daarom zijn zij voor den troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel” (Openb. 7:14b en 15a). Want Jozef leeft. En Hij leeft tot in alle eeuwigheid. En daarom zal de Kerk eeuwig leven uit, door en met Hem. Amen.

Zingen we tot slot het 11de vers van Psalm 118:

*De steen dien door de tempelbouwers
Veracht'lijk was een plaats ontzegd,
Is, tot verbazing der beschouwers,
Van God ten hoofd des hoeks gelegd.
Dit werk is door Gods alvermogen,
Door 's HEEREN hand alleen geschied;
Het is een wonder in onz' ogen;
Wij zien het, maar doorgronden 't niet.*

² De begravenis van Maaïke Teuntje van den Berg-Scherpenzeel op 3 juli 1979; zie hiervoor de overlijdensadvertentie een brief in De Wachter Sions van donderdag 19 juli 1979

2. Ingebruikname nieuw kerkgebouw Gereformeerde Gemeente te Vlaardingen

8 oktober 1986, door Ds. F. Mallan

DE KROON VAN DE GEMEENTE VAN FILADELFIA

Psalm 119:45, 65

Lezen: Openbaring 3: 1-13

Psalm 68:8, 10

Psalm 97:7

Psalm 29:6

Geliefden.

Hoewel de vrienden van Job, het geval van Job in de weg der beproeving waarin hij door God geleid werd, zo verkeerd beoordeeld hebben, zo hebben ze toch wel vele waarheden gesproken. In Job 8 kunnen we de rede van Bildad beschreven vinden. En in die rede van Bildad horen wij de volgende woorden: *Maar indien gij naar God vroeg zoekt en indien gij de Almachtige om genade bidt; zo gij zuiver en recht zijt, gewisselijk zal Hij opwaken om uwentwil, en Hij zal de woning uw gerechtigheid volmaken. Uw beginsel zal wel gering zijn; maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden.* Er wordt daar over *een begin* gesproken, door Bildad in zijn rede.

En deze woorden die ik u zo even heb genoemd hebben ons vanavond in betrekking tot de gemeente van Vlaardingen ook zeker wel zeer veel te zeggen. Er is een begin geweest van het ontstaan van de gemeente van Vlaardingen. Als wij in ons jaarboekje kijken dan zien wij dat de gemeente van Vlaardingen in 1880 is geïnstitueerd. Dat is dus meer dan 100 jaar geleden. Veel leraars hebben de gemeente van Vlaardingen gediend. Ik behoef ze allen niet te noemen. Ik heb hier zelf wel jarenlang mogen staan, maar ik heb in de tijd toen ik hier was veel horen spreken, in het bijzonder over dominee Van der Heijden. Meerdere leraren, die goed bekend waren onder ons hebben deze gemeente mogen dienen. Wij denken bijvoorbeeld ook aan dominee Barth.

Er is dus een begin geweest van het ontstaan van deze gemeente. En nu zegt Bildad: *uw begin zal wel gering zijn.* Dat geldt ook de bekering van de mens. Want er staat zo: *zo gij zuiver en recht zijt.* En daar zal het altijd maar op aan komen, voor elk mens, dat er een zuiver begin van God vandaan zal mogen zijn. Dat begin zal zich openbaren in oprechtheid, in een zoeken naar God in waarheid, in een bidden tot de Almachtige, zoals Bildad daar over spreekt. Dat begin is wel gering. Ja, dat komt altijd zo dadelijk niet naar buiten openbaar, wat door God gewerkt wordt. Er wordt daarom in de Schrift ook gesproken over klein en groot.

Elk, die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot,

Wordt van dat heil, die weldaan deelgenoot.

God zal ze groter maken.

Psalm 115:7

Dat begin kan dan wel gering zijn in het oog van mensen, maar de Heere staat altijd voor Zijn eigen werk in. Zijn eigen werk zal Hij gewis en zeker bekronen en bevestigen.

Maar, er is ook een begin voor het ontstaan van een gemeente, als men de waarheid nog zal mogen zoeken. En dan hebben die woorden van Bildad ons ook veel te zeggen, als hij zegt: *zo gij zuiver en recht zijt*. Dat wil zeggen, dat we dan geen kromme wegen bewandelen. Maar dat wij in alles betonen dat het ons in oprechtheid om de waarheid is te doen. En dat het er ons ook om is te doen om in alle eenvoud, uitwendig naar de waarheid te mogen leven. Als gij zo zuiver en recht zijt, dan kan uw begin wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden. Het is waar, de Heere handelt met Zijn kerk veelal door wegen van beproevingen. Men kan het altijd zo maar niet bezien dat het goed uit zal komen; maar dat men toch in een rechte weg mag gaan. Het is met de gemeente van Vlaardingen ook wel door beproevingen heen gegaan. Het heeft hier in Vlaardingen ook nog wel gestormd in de jaren die achter ons liggen, in het kerkelijke leven. Maar de gemeente van Vlaardingen is nog niet beschaamd uitgekomen. Wij hebben hier vier jaar de gemeente mogen dienen. En de gemeente is in die jaren ook gegroeid, en nu wij er niet meer zijn, mag er een nieuw kerkgebouw in gebruik worden genomen. Ik heb al thuis zo-even de opmerking gemaakt, dat, nu ik er niet meer ben, men dit juist heeft mogen bereiken. Maar dan heb ik toch ook wel opgemerkt, dat het toch ook wel een gevolg is geweest van de tijd dat we hier de gemeente in Vlaardingen hebben mogen dienen. De gemeente van Vlaardingen is echt nog niet beschaamd uitgekomen.

En dan heeft Bildad ook gezegd: *Want vraag toch naar het vorig geslacht, en bereid u tot de onderzoeking hunner vaderen*. Er is een vorig geslacht geweest hier in de gemeente van Vlaardingen. En wij hebben dat vorig geslacht ook nog gekend. Dat vorige geslacht is nu niet meer. Er is een nieuw geslacht gekomen in de plaats van het vorig geslacht. Van dat vorig geslacht zijn er velen ook in de eeuwige heerlijkheid opgenomen. Die konden vermelden van de daden des Heeren. Die hebben er ook van mogen gewagen Wie de Heere voor hen is geweest. En Wie de Heere voor de gemeente van Vlaardingen is geweest. En wij mogen dan toch ook nog zien dat de Heere ons nog niet verlaten heeft.

En nu zal het voor elk onzer op aan komen dat het voor ons persoonlijk zal mogen zijn wat Bildad hier heeft gezegd.

Uw begin zal wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden. Het gaat met de ware kerk des Heeren door de strijd heen, op de eeuwige heerlijkheid aan. En de eeuwige zaligheid staat de kerk te wachten na dit leven. Een onuitsprekelijke zaligheid. Maar dan begint die zaligheid ook in dit leven, om daar voor te worden toebereid.

Wij hadden gedacht bij het ingebruiknemen van dit nieuwe kerkgebouw uw aandacht hiervoor nader met de hulp des Heeren in dit avonduur te bepalen. Wij vragen dan uw aandacht in het bijzonder voor de brief aan de gemeente van Filadelfia, die u kunt vinden in het u zo even voorgelezen hoofdstuk, de Openbaring aan Johannes, het derde hoofdstuk, waaruit wij u voorlezen het 11^e vers.

Openbaring 3 vers 11, waar Gods Woord aldus luidt: **“Zie, Ik kom haastelijk; houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.”**

Wij willen u bepalen bij de kroon van de gemeente van Filadelfia.

- Ten eerste, een beloofde kroon.
- Ten tweede, een waardevolle kroon.
- Ten derde, een onverliesbare een kroon.

Wij willen u bepalen bij de kroon van de gemeente van Filadelfia.

- En dat ten eerste, bij een beloofde kroon.
- Ten tweede, een waardevolle kroon.
- Ten derde een onverliesbare kroon.

Ten eerste, een beloofde kroon.

Het is de brief aan de gemeente van Filadelfia die voor ons ligt. Johannes moest zeven brieven schrijven aan de zeven gemeenten in Klein-Azië. Ik heb op de laatste classis-vergadering de classis ook geopend om even iets te zeggen over enkele brieven die geschreven moesten worden aan gemeenten in Klein-Azië. En ik wil het u toch wel zeggen, dat ik toch zo bij me kreeg om nu vanavond even bij deze brief te bepalen. Filadelfia was een vermaarde stad. Ze werd wel *het kleine Athene* genoemd. Ze was van grote betekenis als belastingdistrict in de Romeinse tijd. Die plaats is eens een keer door een aardbeving geheel verwoest, maar daarna weer herbouwd. De gemeente die daar mocht zijn, had veel te lijden van de vervolgingen van de Joden, waar deze brief ons ook bij bepaalt. Wij willen deze brief even op de voet met elkaar nagaan.

Wij lezen: *En schrijf aan de gemeente die in Filadelfia is, dit zegt de Heilige, de Waarachtige, Die de sleutel Davids heeft, Die opent en niemand sluit, en die sluit en niemand opent.* Christus, als de Koning van Zijn kerk is hier aan het woord. En Hij spreekt hier van Zichzelf als de Heilige en Waarachtige. Dat heeft ons ook zeer veel te zeggen in dit avonduur.

Hij is de *Heilige*. Zijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden. Jonge mensen, mocht u daar ook maar goed rekening mee houden. Laat ik dat dan even ter waarschuwing mogen zeggen: *doet de schoenen van uw voeten, want de plaats waarop gij staat is heilig land.* Als het de Heere behaagt om Zich te vertegenwoordigen in de gemeente, dan is dat geen kleine zaak! Daarom dienen wij met de tegenwoordigheid des Heeren wel rekening te houden. En als de Koning van de Kerk dan van Zichzelf spreekt als *de Heilige* dan heeft dat de ware levende kerk zoveel te zeggen. Want dan worden zij door die benaming opgewekt tot de ware Godzaligheid.

Hij is ook de *Waarachtige*. De heiligheid en de waarheid zijn twee Goddelijke eigenschappen, Die de Koning van de kerk als Gods Zoon ook bezit. En dat Hij de Waarachtige is, dat betoont Hij in de volvoering van Zijn bedreigingen. Dat heeft Hij de gemeenten in Klein-Azië ook laten weten. En dat Hij ook de Getrouwe is in de vervulling van Zijn beloften.

Hij spreekt hier van Zichzelf als *Degene, die de sleutel Davids heeft. Die opent en niemand sluit, en Die sluit en niemand opent.* We hopen daar straks nog wel even op terug te komen, want er wordt gesproken *over een geopende deur die er mag zijn voor die gemeente van Filadelfia.* En dat is een zeer groot voorrecht. Christus spreekt hier van Zichzelf als de Meerdere Eljakim. In Jesaja 22 wordt er van Eljakim gesproken die in de plaats van Sebna, die zijn ambt verzondigd had, de sleutel van het huis van David werd toevertrouwd. Maar Christus is die Meerdere Eljakim, *Die de sleutel van het huis van David heeft.* Daar is de ware kerk des Heeren aan te kennen. Ja, de zuivere bediening van het woord, de zuivere bediening van de sacramenten en de handhaving van de kerkelijke tucht. Aan de ambtsdragers zijn de sleutelen van het

Koninkrijk der hemelen toevertrouwd. Het kan wel eens zijn, dat zij ze niet gebruiken. Maar als zij het niet doen, dan zal de Koning van de kerk het Zelf wel doen. En dat hebben wij in de gemeente van Vlaardingen ook nog wel eens gezien.

Daarom heeft het ons ook zoveel te zeggen als Christus zo van Zichzelf spreekt, met te zeggen: *Ik weet uw werken*. In elke brief aan de gemeenten in Klein-Azië lezen we het zelfde: *Ik weet uw werken*.

Maar, nu wordt er van deze gemeente van Filadelfia niets kwaads gezegd. En hetzelfde zien wij ook in de brief die kerk is aan de gemeente van Smyrna. De Koning van de kerk had van deze gemeente alleen maar wat goeds te zeggen. Maar nu zien wij in onze tekst, dat Hij zegt: *“Zie, Ik kom haastelijk. Houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.”*

Welke bemoediging is het die hier beluisterd wordt voor de strijdende kerk op aarde! Deze woorden waren bemoedigend voor de gemeente van Filadelfia, maar deze woorden zijn ook bemoedigend voor de Kerk des Heeren in deze tijd. Door alle tijden heen zal het voor de Kerk des Heeren een strijdende Kerk zijn. Zodra het de Heere behaagt om nieuw leven te verwekken in het hart, maken de vijanden zich op. De vorst der duisternis kan het Goddelijke genadewerk niet uitstaan. Van stonde aan zoekt hij dat uit te roeien. Men wordt gelijk al aan de bange bestrijdingen onderworpen. De mogelijkheid van bekering wordt als onmogelijk de ziel voor ogen gesteld.

Wij spreken over een drievoudige vijand, de duivel, de wereld en ons eigen vlees. De wereld werpt de ware kerk uit, dan komt er een scheiding tussen de Kerk en de wereld. Israël zal alleen wonen. Maar nu heeft men ook de strijd tegen het eigen verdorven vlees. Er komen tijden in het leven van het Sion Gods waarin de zonden er onder liggen en men ook wel denkt dat men de zonden hier voorgoed te boven zal komen in dit leven. Maar men komt er wel achter dat het anders is. En met alle genade die de Heere verheerlijkt heeft in het hart, krijgt men zichzelf terug. En dan zal men Paulus moeten leren verstaan, die uit heeft moeten roepen met de grote genade hem geschonken: *ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?*

De ergste vijand is wel het ongelooft. Ja, eer men het weet en er achter komt, is het juist het ongelooft dat zoveel kwaad doet. Het geloof is van God en het ongelooft is van onszelf. En dat ongelooft doet niet anders dan God maar wantrouwen en verdenken en dat, terwijl er zoveel bewijzen al zijn geweest in dit leven waaraan de ware kerk gedenkt dat de Heere in alle omstandigheden wil verlossen, en aan hen naar Zijn verbond wil gedenken en naar de ziel het leven der genade wil onderhouden. Maar het ongelooft betwijfelt altijd maar wat de Heere heeft gedaan.

Dan komt het in alles zo openbaar, wat de Heere in deze brief zegt en wij even zouden willen beluisteren: *dat gij kleine kracht hebt*. De grote Koning van Zijn kerk vertroost hen met de belofte van Zijn komst, als Hij zegt: *zie, Ik kom haastelijk*.

(a) Hij heeft Zijn discipelen al op Zijn wederkomst voorbereid toen Hij nog met hen op aarde was. Maar u weet wel wat er gebeurd is, toen Hij opgevaren is naar de hemel. Toen zijn de engelen gekomen en ze hebben tegen die nastarende discipelen gezegd: *Deze Jezus, Die van u opgenomen is, zal alzo weder komen, gelijk gij Hem naar den hemel hebt zien heenvaren*. En de nieuwe Testamentische kerk moet eigenlijk altijd bereid zijn op Zijn wederkomst. Ge moet daar eens over denken dat de gemeente van Filadelfia hier met deze woorden op Zijn komst wordt voorbereid. Niet op een heerlijke kerkstaat, niet op een duizendjarig rijk, nee, op Zijn wederkomst ten oordeel.

Zo moet de nieuwe Testamentische kerk dus altijd eigenlijk voorbereid zijn op Zijn wederkomst ten oordeel.

En dat zien wij nu in het bijzonder in deze tijd dat men juist zo weinig daarop is voorbereid. Maar dat tekent nu ook juist de eindtijd die wij ongetwijfeld beleven. *Want alsdan zal het koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden. Vijf waren wijs en vijf waren dwaas. En als de Bruidegom vertoefde, werden ze allen sluimerig en vielen in slaap.* Wij beleven een tijd dat de wijze maagden samen met de dwaze maagden in slaap gevallen zijn. Wij zouden bereid moeten zijn op de wederkomst des Heeren. Er zou een verlangen moeten zijn naar Zijn komst; schouder aan schouder zouden de leden van de ware kerk des Heeren hier op aarde met verlangen Zijn komst tegemoet moeten zien. En het is juist zo het tegenovergestelde. Maar daar willen wij u nu juist weer bij bepalen, dat de wederkomst aanstaande is. Dat heeft ons wat te zeggen in dit avonduur. Dit nieuwe kerkgebouw zal door ons in gebruik worden genomen, maar hoe lang zal het staan? Misschien niet zo lang als dat houten gebouwtje wat ge nu verlaten hebt. Het kan wel zijn, dat het maar kort meer is, dat dit gebouw staan zal. En nu weten wij niet van de dag en de ure van Christus' komst, maar wij kunnen wel weten dat Zijn komst aanstaande is, omdat de tekenen der tijden daar duidelijk op wijzen. En daarom voelden wij er ons toe geroepen om u juist even bij deze woorden te bepalen. Maar dan zien wij hierin ook een belofte voor de levende kerk aangaande de kroon der heerlijkheid, die voor hen in het bijzonder in de Dag van Christus' wederkomst is bereid. O, hoe moest een ieder van Gods volk dan niet met verlangen uitzien naar die grote Dag van Christus' wederkomst! Christus komt!

(b) Hij komt al in het leven van Zijn volk hier op aarde. En ik hoop dat dát hier in dit kerkgebouw ook zal mogen worden ervaren. Dat er zodanigen mogen zijn die nog waarlijk aan een einde zijn gekomen met alles en u dan zal mogen ervaren: *zo Hij vertoeft, verbeidt Hem, want Hij zal gewisselijk komen en zal niet achterblijven.* Dan komt Hij de zielen van Zijn volk te bezoeken en de banden en de boeien te verbreken en hen in de ruimte te stellen. Hij komt ook om Zijn volk te verlossen uit bange tegenspoeden en uit zware beproevingen. Hij wil de bediening van Zijn woord en het lezen van de geschriften der vaderen daartoe gebruiken om Zijn volk in Zijn bedehuis te verblijden, om het moede hoofd uit de gebreken op te richten. Ach, was er toch de dag des sabbats niet, waar zou men dan moeten blijven in die dagen? Dan is men er wel eens verblijd mee dat de dag des Heeren er nog mag zijn en dat men nog op mag gaan naar Gods Huis om Zijn woord te horen. Dan gebeurt het toch nog wel eens dat te midden van de verdrukkingen, in - en uitwendig, de Heere Zijn volk wil verkwicken in Zijn huis. En dat Hij zegt: *sta op, eet, want de weg zou voor u te veel zijn.* Zo komt hij hier in dit leven.

(c) Hij komt ook bij de dood en dat om de ziel Zijns volks te verlossen en over te brengen naar de gewesten der eeuwige heerlijkheid. Dan is men de strijd voor goed en voor eeuwig te boven. En zondag 22 van de Catechismus zegt het ons, *dat de ziel van stonde af aan bij het sterven tot Christus haar Hoofd zal worden opgenomen om een zaligheid te genieten, die het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, wat God bereid heeft dien, Die Hem liefhebben.*

Zie, Ik kom haastelijk, zo horen wij hier de Koning van Zijn Kerk te zeggen. Maar Hij wijst dan in het bijzonder, zoals ik u zei, op Zijn doorluchte wederkomst. Maar dan doet hij daarbij Zijn belofte, *dat Hij de kroon der eer aan Zijn strijdende Kerk zal geven,* en dat, opdat Hij het hart van ál het aardse af zal trekken. Want waarlijk, ik wees er al met een enkel woord op, dat de kerk een *strijdende* Kerk hier op aarde is.

Het is toch wel een wonder dat nu in zo'n tijd die wij nu beleven, wij zo'n mooi kerkgebouw in gebruik mogen nemen, vanavond. De wereld kijkt een kind van God met verachting aan; en de godsdienst met een hart vol vijandschap. En dat is wel duidelijk waar te nemen. Er is steeds minder plaats voor de ware levende Kerk hier op aarde. Toch krijgen wij hier nog een plaats om samen te komen met elkaar. En dat terwijl er haast geen plaats meer voor de ware levende Kerk is. Dat er haast geen plaats meer is voor de levende kerk, wordt op een pijnlijke wijze gevoeld. Maar de Koning van de kerk zegt: *Ik weet waar gij woont, daar waar de troon des satans is.* Want die Kerk is hier toch maar als een schaapskooi in het midden der wolven. *Want indien wij alleen in dit leven op Christus waren hopende, dan waren wij de ellendigste van al de mensen. Maar nu Christus is opgestaan, is Hij de Eersteling van degenen die ontslapen zijn.*

En dan horen we Hem hier als de verhoogde Koning zeggen: *ziet, Ik kom haastelijk.* En dan belooft Hij aan die Kerk de kroon der heerlijkheid.

Ten tweede, een waardevolle kroon.

Maar nu willen wij ook even met elkaar na gaan dat deze kroon een waardevolle kroon is. Want wij willen u dus bepalen bij *de kroon van de gemeente van Filadelfia*. Er wordt hier niet voor niets gezegd: *houd dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.* De gemeente van Filadelfia had dus wat. Ja, die gemeente van Filadelfia had veel! Die had zeer veel. En dat willen wij even met u nagaan. Er worden zeven dingen genoemd die de gemeente van Filadelfia had.

(1) Er wordt dus gezegd: *Ik weet uw werken.* Zoals ik al opgemerkt heb, wordt hetzelfde gezegd in al de brieven aan de gemeenten in Klein-Azië. Maar zo lezen wij bijvoorbeeld in de brief aan de gemeente van Sardis: *Ik heb uw werken niet vol gevonden voor God.* Dat wordt echter van de gemeente van Filadelfia niet gezegd. Daar mochten waarlijk goede werken te vinden zijn in de gemeente van Filadelfia. Goede werken die vruchten zijn van het ware geloof dat alleen gemeenschap geeft aan die verhoogde Middelaar en Koning van de kerk. En nu zegt de Koning van de kerk: *Ik weet uw werken.* Hij wil daar getuigenis aan geven. Hij spreekt deze woorden tot bemoediging en vertroosting voor de gemeente van Filadelfia.

(2) En dan spreekt Hij over wat anders wat de gemeente van Filadelfia mocht hebben. En dan kom ik even terug op hetgeen ik al aangestipt heb: *zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten.* Wat wil dat zeggen? De kanttekening zegt, dat het er ons allereerst op wijst, op de gelegenheid die er mocht zijn tot verbreiding van het woord des Evangelisch. Dat is op zichzelf ook al een groot voorrecht.

Wij mogen op een avond als deze is, toch zeker niet de kerk vergeten die vervolgd wordt hier en daar in de wereld. Denk aan degenen die vervolgd worden achter het IJzeren Gordijn. Wij worden nog niet vervolgd en verjaagd. Wij mogen nog rustig hier bij elkaar komen. Wij mogen op deze wijze een nieuw bedehuis in gebruik nemen. Is dat niet een bijzonder voorrecht? De gelegenheid wordt ons nu nog geboden om het woord des Evangelisch hier te prediken in het openbaar.

Maar als er wordt gesproken over een *geopende* deur, dan denken wij in het bijzonder nog wel aan iets anders natuurlijk. Dan denken wij aan mensen met gesloten harten die er in de gemeente van Filadelfia mochten zijn. Wij spreken wel eens over afnemers en afneemsters; en dan moeten wij eerlijk erkennen, dat de afnemers en de afneemsters steeds minder worden.

Hier zit een medebroeder van mij in de bediening en een student. Ik heb het tegen de broeder student al enkele keren gezegd, toen ik jong was en ik ook als student er op uitging om een stichtelijk woord te spreken, stroomden ook de kerken vol, net als nu bij hem. Maar er was wel onderscheid in. Want *het volk van God* stroomde er naar toe om het woord van God te horen. Maar Jakob is dun geworden. Vele van Gods ware volk zijn weggenomen, ook hier ter plaatse. Wij denken nu vanzelf vanavond terug aan al degenen die wij zo goed gekend hebben. Neem me niet kwalijk, dat ik ze niet bij name noem, want dan vergeet ik er allicht; - en ik wil niemand vergeten - maar wij weten allemaal wie er hier in de ouderlingenbank en in de diakenbank hebben gezeten; en wie er hier in het kerkgebouw mochten zitten van Gods volk. Wij komen hier toch ook al bijna 40 jaar. Wij hebben in West-Nieuwland gepreekt en later in 'liefde en vrede' en in gebouw Rehoboth; en wij hebben in het houten kerkje gepreekt, vele malen voordat wij hier als eigen herder en leraar de gemeente mochten dienen. Vier jaar lang hebben wij hier in het houten kerkgebouwtje het woord mogen uitdragen. Er liggen vele zweetdruppels. En nu hebt ge een ruim kerkgebouw mogen krijgen. Maar, die er ook nog in dat houten kerkgebouwtje waren van Gods volk zijn er ook niet meer. Maar ik geloof dat er toch nog wel zitten hier die een geopend hart mogen hebben voor Gods woord. En ik hoop, dat er nog meer bij zullen komen. Dat de Heere dat zou willen schenken in dat nieuwe kerkgebouw. Dat zou het grootste en het voornaamste zijn. Dan kunnen Gods knechten als zij het woord hebben uit te dragen het woord kwijt. En dan is het werk zoveel te gemakkelijker, als dat hij geen afnemers en geen afneemsters heeft. Want dan staat hij dikwijls als tegen een muur te praten. Dan is het alsof men op de markt staat maar men kan zijn waar niet kwijt. Hoe dat men die waar ook aanbiedt en zegt: *kijk eens!* En dat is wel heel droevig, natuurlijk.

Maar nu wordt hier gezegd, *dat de Heere een geopende deur gegeven had in de gemeente van Filadelfia*. Dat is een geopende deur ook naar Boven. Dat is toch wel het aller voornaamste. Dat mogen Gods knechten ook wel ervaren. Want ze zien er tegenop om Gods woord uit te dragen. En als de Heere dan toesluit, zoals aan het begin van deze brief is gezegd: *wie zal dan openen?* Dat moeten zij ook wel eens ondervinden. Ik heb hier ook wel eens gepreekt, hoor, dat de Heere toesloot. En niemand kon dan openen voor mij, hoor. Dat kan de Heere alleen. Maar het is ook nog wel eens mogen gebeuren hier in Vlaardingen dat de Heere een geopende deur gaf. En niemand heeft die kunnen toesluiten. Dus dat wordt door Gods knechten ook zo ondervonden in hun ambtelijke bediening en in het aanroepen van Gods Naam. Als de Heere de toegang tot Zijn Troon ontsluit, dat is wel het grootste en het voornaamste. En als de Heere dat geeft, dan krijgen ze weer een beetje vertrouwen dat de Heere het ook in de prediking van Zijn woord wèl zou willen maken. Dus dat grote voorrecht was geschonken aan de gemeente van Filadelfia.

(3) Ja, dan gaan we verder om even na te gaan wat de gemeente nog meer had. De Koning van Zijn kerk zegt hier ook van de gemeente van Filadelfia: *Want gij hebt kleine kracht*. Dat gold zowel de leraar als de gemeente.

Het kan de leraar hebben gegolden. Dan kan het betekenen dat hij misschien weinig gaven en talenten had. Dus, dat is ook nog niet zo erg, als de Heere dan toch een leraar maar in Zijn dienst gebruiken wil. Wij zijn toch altijd nog beter met genade dan met gaven. Huntington stond in Londen op de preekstoel. Hij zei: *Heere, hier hebben zoveel bekwame leraars gestaan met zoveel gaven bedeed, zoudt Gij mij nu ook die gaven willen geven?* En wat kreeg hij ten antwoord? *Ge moet maar om genade vragen, dan komen de gaven vanzelf!* Dus genade is het grootste en het voornaamste.

En die leraar van de gemeente van Filadelfia zal kleine kracht gehad hebben. En dan wil ik ook nog wel dit zeggen, dat hij hetzelfde mocht beleven als de apostel Paulus had. Had die ook kleine kracht? Jazeker. Want God verheerlijkt Zichzelf altijd maar in de ontkrachting van de mens. En dat moest Paulus nu juist leren. Die opgetrokken geweest was in de derde hemel, moest terugkeren in het aardse leven. En toen kwam er een engel des satans die hem met vuisten sloeg. Hij heeft de Heere dikwijls gebeden om daarvan verlost te worden. Maar de Heere heeft hem daar niet van verlost. Hij heeft gezegd: *Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.* En daar is hij het mee eens geworden ook. Hij zegt: *zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.* Kijk, als er zulke leraars mogen zijn, dan is de gemeente daar echt wel mee gebaat. En ik hoop, als ge nog eens een leraar krijgt in uw midden, dat u zo'n leraar zult krijgen, hoor. Niet een leraar die in eigen kracht kan optrekken, maar een leraar voor wie het ook geldt: *gij hebt kleine kracht.* Geen kracht in zichzelf.

Maar wat voor die leraar gold, dat gold ook voor de gemeente. Dat gold ook in het bijzonder voor de levende kerk. Daar zaten dus eigenlijk geen roemende, bezittende christenen in die gemeente van Filadelfia. Nee, daar ben je niet zo goed mee, als je die hebt. Daar zat werkelijk een ellendig en een arm volk in de gemeente van Filadelfia. Een volk dat het moest ervaren wat het zeggen wil kleine kracht te hebben. Geen kracht tegen al de bestrijdingen en de verzoeken van satan. Geen kracht om in de verdrukkingen, in de tegenheden en de beproevingen staande te blijven. Kleine kracht, ja krachteloos is hij onder alle tegenheden en wederwaardigheden die het moeitevolle leven met zich meebrengt. Maar de Koning van de kerk wist ervan. En Hij weet er nog van, als het bij ons ook zo is. Want al heeft men kleine kracht, met die kleine kracht kan men nog heel wat doen.

(4) Er staat: *en gij hebt Mijn Woord bewaard.* Kijk, dat is toch het grootste en het voornaamste. Dat is toch iets wonderlijks. Want ja, wij hebben een kerkelijke leven achter ons liggen met veel kerkelijke strijd, in al die jaren van onze ambtelijke bediening. Dus vanzelf, komen de herinneringen daaraan ook weer boven. En dan wil ik er dit van zeggen, dat ik heb mogen zien in het kerkelijke leven, dat juist die arme sukkelaars, die kleine kracht hadden, altijd blijven staan voor de zuivere waarheid. Want die werden juist aan een ontdekkende en ontgrondende waarheid verbonden. Die zeiden: *van die waarheid kan ik niet af.* Dat waren echt geen hoogdravers, hoor. Dat waren net die mensen met kleine kracht. Maar die mochten Zijn woord bewaren. Die mochten getrouw blijven aan die zuivere waarheid waarin zij onderwezen waren; aan die onderwerpelijke waarheid. Want de zuivere onderwerpelijke leer der waarheid is toch wel van zeer grote betekenis. Want al wat naar dat Woord niet is, dat zal toch echt geen dageraad hebben.

Maar daar is aan verbonden wat er staat: *gij hebt Mijn Woord bewaard en Mijn Naam niet verloochent.* Als men voor de waarheid mag strijden en de waarheidsgetrouw mag blijven, dan zeggen ze: 'Ja, dat zijn nu eenmaal van die strijdlustige mensen. Mensen die niet leven, als ze niet strijden kunnen.' Nee, zo is het toch echt niet. Want wij zijn allen rustzoekende schepselen. Maar hier staat, *dat zij Zijn Naam niet hadden verloochend.* Want Gods eer is aan de zuivere waarheid op het nauwste verbonden. En daar gaat het nu juist om. En hier is de Koning van de Kerk aan het woord. En Hij zegt: *gij hebt Mijn Naam niet verloochent.* De zuivere prediking is een Christusprediking, dat hoef ik u toch niet te zeggen? Maar, dat zegt men allerwege wel, dat men de gekruiste Christus prediken wil. Maar het is nog niet om het even hoe men de gekruiste Christus predikt. Hoeveel wordt Zijn Naam verloochend? Hoeveel

wordt Hij in Zijn Middelaarswerk aangetast en wordt die gezegende Persoon ont kroond in de prediking! Maar in een prediking waar alles wat van de mens is wordt afgesneden, daar kan Christus met recht gekroond worden. Daar wordt Zijn Naam verhoogd en verheerlijkt en dan geeft Hij ook getuigenis daaraan, want dat is Hem aangenaam en dat is Hem welbehaaglijk. En dat blijkt uit wat Hij hier liet schrijven aan de gemeente van Filadelfia.

(5) Ja, en dan had die gemeente van Filadelfia nog iets. Dat behoorde ook tot die waardevolle kroon. *Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge des satans, dergenen die zeggen dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen.* Nou, dat kunnen wij toch zo maar niet voor iets rekenen wat behoort tot een waardevolle kroon. Is dat ook een gave van de Koning van de kerk? Ja, dat staat hier. Hier wordt gesproken over wat de gemeente van Filadelfia mocht bezitten. Dat behoorde ook tot dat bezit. ‘*Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge des satans*’, degenen die zeggen dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen. Ja, wij kunnen wel blij zijn met vrienden - en vrienden kunnen wij ook niet missen - maar denk erom, vijanden kun je ook niet missen in je leven, hoor. En zeker niet in de ambtelijke bediening. Daar kunt ge de vijanden ook niet missen. De vijanden zijn voor Gods ware kerk van een groot nut, hoor. Die vijanden drijven Gods kinderen en Gods knechten uit naar de Troon.

En over welke soorten vijanden wordt hier dan ook gesproken?

Niet over wereldse vijanden, maar echt over vrome vijanden, over Joden.

Ja, dan zult ge misschien zeggen: ‘nou moet u voorzichtig zijn, want je mag tegenwoordig ook niet meer spreken over vrome Joden, als vijanden, want dan kan het zijn dat je met de rechter te doen krijgt.’

Nee, maar nu bedoel ik andere vrome Joden. Vrome christen-Joden. Vrome Gereformeerde Gemeente in Nederland-Joden. Dan ga ik echt niet buiten onze kerkelijke kring, hoor. Nee, heus niet. Dit werd geschreven aan de gemeente van Filadelfia. Ja. In die zeer bijzonder bevoorrechte gemeente waren van die vrome Joden; van die christen-Joden. En die zullen er ook onder ons, in ons kerkelijk leven altijd zijn en blijven. En die *geeft* de Koning van de kerk ook, hoor, aan Zijn kerk. Ja, dat acht Hij goed, nuttig en nodig voor Zijn kerk.

En wat zijn dat dan voor mensen? Er staat: *dergenen die zeggen dat ze Joden zijn, en ze zijn het niet, maar liegen.* Die zeggen: ‘wij zijn bondelingen, wij zijn kinderen der belofte; wij zijn Abrahams zaad; wij behoren bij de kerkelijke gemeente; wij zijn gedoopt en hebben belijdenis gedaan. Wij behoren zelfs tot de Gereformeerde Gemeenten in Nederland; wij zijn uitgetreden.’

Ja, dan moet je ook nog uitkijken, hoor. Want dat kan men alles wel zeggen, en dat je toch niet bent wát je zegt. Ze zeggen, dat ze Joden zijn, en ze zijn het niet, maar liegen.

(6) Maar, nu was er nog iets wat de Heere schonk aan de gemeente van Filadelfia. *Zie, Ik zal maken dat ze zullen komen en aanbidden voor uw voeten en bekennen dat Ik u liefheb.* Kijk, dat doet de Heere ook nog wel eens, hoor. Dat hebben wij ook meegemaakt, hoor. Dat kan uitwendig zo zijn, dat ze het verkeerde in gaan zien, van de strijd die ze gevoerd hebben tegen de waarheid en dat ze dat eerlijk moeten gaan erkennen; en dat ze zien dat de Heere getuigenis aan de waarheid geeft. Het grootste en het voornaamste is natuurlijk als dat in een zaligmakende zin zo mag zijn.

Want hier wordt door de Koning van de kerk gezegd: ‘Ik zal maken dat zij zullen komen en aanbidden voor u, en bekennen dat gij Mij liefhebt en dat Ik u liefheb.’ Want dat is het voornaamste.

Ach, er zullen toch zo velen zijn die straks tot de Koning van de kerk zullen zeggen: ‘Hebben wij niet in Uw straten geleerd? En hebben wij niet veel wonderen in Uw Naam mogen doen? Hebben wij niet met U gegeten en gedronken? Dan zal Hij zeggen: gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is; Ik heb u nooit gekend.’

Maar hier wordt gezegd dat de Koning Zijn kerk kent. En de ware levende Kerk mag dan ook zeggen: ‘daar mag ik getuigenis aan geven, hoor. En dat ik met het zaligmakend werk van de Geest Hem zal verheerlijken.’ En dan zullen ze komen en zo'n laag plekje mogen innemen dat ze aanbidden voor u, en dat ze zeggen: ‘oh, dat ik ook eens bij dat gelukkige volk zou mogen behoren.’ Dan mogen ze net als Mozes de rechte keuze doen. Achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom dan al de schatten van Egypte; en begerende liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genietingen der zonde te hebben. Zie, dat is die waardevolle kroon die de gemeente van Filadelfia hebben mocht.

(7) En dan staat er nog wat: *Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik u ook bewaren uit de ure der verzoeking die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde wonen.*

3. De onverliesbare kroon

Zo zijn wij tegelijk eigenlijk gekomen tot onze derde gedachte, als wij u even willen bewijzen op de onverliesbare kroon. Want er wordt hier gezegd, *dat ze het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebben*, niet in eigen kracht, maar zij waren bewaard gebleven. En dat is een voorrecht als de Heere ons wil bewaren bij de zuivere waarheid. Want ja, het is wel goed te begrijpen als velen er zich van afkeren, vooral wanneer er strijd aan verbonden is als men de waarheid wil bewaren. Want daarom wordt er ook van het woord *Mijner lijdzaamheid* gesproken. Dan zal men lijdzaamheid nodig hebben om in de verdrukkingen, om in de beproevingen, om in de tegenheden, en in alle strijd staande te mogen blijven, en getrouw te mogen blijven. En dat zal alleen kunnen met die kleine kracht, in de kracht en in de mogendheid des Heeren.

Maar, er wordt ons ook gezegd: *houd dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme*. En daarmee wordt dan toch gezegd, dat de ware levende Kerk er toe wordt opgewekt, dat het gebed niet mag verslappen. Men mag niet verachten in de genade. Het geloof mag niet verslappen, door de oefeningen en in het onderzoek van Gods heilig woord en de zuivere leer der waarheid.

Houdt dat gij hebt. Zien wij het tegenovergestelde juist niet gebeuren in deze tijd? Als men zich niet zoekt te benaarstigen om zijn roeping en verkiezing vast te maken? Als er geen ware bekommelingen zijn om Christus te gewinnen? Als men die Persoon des Middelaars niet nodig heeft in Zijn gezegende Middelaarsambten als Profeet, als Priester en als Koning? Houdt het dat nu alles in, namelijk *houd dat gij hebt*? Ja, dat houdt het juist in! Wij zullen toch gemeenschap moeten krijgen aan die Middelaar om ook met Hem te mogen delen straks in Zijn heerlijkheid. Maar dan zullen wij Hem ook nodig moeten krijgen als die verhoogde Koning van Zijn kerk, zoals Hij Zich in Zijn gezegende Middelaarsambten verheerlijkt in Zijn strijdende kerk hier op aarde.

En nu zegt Hij: *Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal ik u ook bewaren ...* voor alle verzoeking? Nee, nee, dat zegt de Koning van de kerk niet. Nee, Hij heeft Zijn kerk wel voor de verzoeking, voor de beproevingen en voor de verdrukkingen over. Maar: *uit de ure van de verzoeking*. Hij laat weten dat het toch maar een ure der verzoeking is. Ach, dat zien wij ook in een van de brieven aan de

gemeenten van Klein-Azië, dat Hij zegt: *het is toch maar een verdrukking van tien dagen*. En de verdrukking kan wel eens lang duren, naar het schijnt, voor de ware kerk, maar er komen toch ogenblikken dat men eens mag geloven dat het maar een verdrukking van tien dagen is. *Een zeer lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat en die werkt een gans zeer uitnemend gewicht der eeuwige heerlijkheid. Dewijl wij niet aanmerken de dingen die men ziet, maar de dingen die men niet ziet; want die zijn eeuwig*. O, een onverliesbare kroon ontvangt de kerk. Die kan men niet verliezen.

Hier wordt gesproken: 'houdt dat gij hebt, opdat *niemand uw kroon neme*.' Wat wordt er met die kroon bedoeld? We hebben zo-even al gesproken van de kroon der heerlijkheid die de kerk wacht op het einde van de strijd. Hier wordt natuurlijk weer gezinspeeld, dat kunt u wel begrijpen, op de Olympische Spelen, op de loopbanen der Grieken. En de overwinnaars in die loopbanen mochten aan het eind van de loopbaan de kroon ontvangen. Die werden gekroond met een lauwerkrans.

Maar als er hier wordt gesproken over een kroon, dan hebben wij ook te denken aan *de kroon van een zuivere belijdenis*. Want in Openbaring 12 lezen wij van een vrouw die zwanger was en die droeg ook *een kroon van 12 sterren*. Dat is de leer van de apostelen. Daar is de ware kerk mee gekroond. *Houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme*. Wordt hier dan in eigen kracht gestreden? Nee, maar de vermaning die wij hier beluisteren moet er toe dienen om eigen zwakheid te leren. In eigen kracht ben ik tot niets goeds bekwaam. En daarom staat er: *die overwint*. Want de kerk komt door genade als overwinnaars uit de strijd.

Die overwint, Ik zal Hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods, en hij zal niet meer daaruit gaan. En Ik zal op hem schrijven de Naam Mijns Gods en de naam der stad Mijns Gods en de naam des nieuwen Jeruzalems dat van Mijn God afdaalt; en ook Mijn nieuwen Naam. Ik kan natuurlijk van alles maar iets zeggen, want ik moet nodig op gaan houden, maar ik wijs u nu even op een onverliesbare kroon. En dan wordt hier gezegd: *die overwint, Ik zal Hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods*. Het is een voorrecht als wij in dit leven al tot een pilaar worden gesteld in de tempel des Heeren. Er zijn heel wat steunpilaren al weggevallen de laatste tijd. En er vallen er nog steeds weg. Maar het zal voor elk onzer nodig zijn dat wij een pilaar mogen zijn in de tempel des Heeren. Maar, hier wordt in het bijzonder toch wel bedoeld op het hemels Jeruzalem, de eeuwige zaligheid die de kerk na dit leven daar is bereid.

En nu moet ik ergens aan denken. Weet ge wat ik van harte hoop? Dat er hier in uw midden zullen zijn - dat gun ik u allen samen, natuurlijk - die hier wel eens mogen zitten en die bij zichzelf denken: *ging nou de kerk maar nooit meer uit*. Daar weet al Gods volk wat van, dat men zo in de kerk gezeten heeft. Dat u zo eens in dit nieuwe kerkgebouw hier zult mogen zitten. Dat ge bij uzelf denkt: *ging nou de kerk maar nooit meer uit*. Maar die kerk gaat uit. En ge moet naar huis en ge moet de werkweek in naar alle zorgen die het aardse leven met zich meebrengt. Maar de Koning van de kerk zegt straks: *nu gaat de kerk nooit meer voor u uit, hoor*. 'En hij zal niet meer daaruit gaan.' Daar wordt de gemeenschap met de Heere ook nooit meer verbroken. Dan komen er geen zondige gedachten meer in ons op, daar hebben wij met geen zondige verdorvenheden meer te strijden die de gemeenschap met de Heere en de ziel verbreken; maar *Ik zal Hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan*.

'Ik', dat zegt de Koning van de kerk, *Ik zal op hem schrijven de Naam Mijns Gods*. Daar hebt ge nu de Koning van de kerk; en buiten Christus wordt niemand zalig. *Ik zal op hem schrijven de Naam Mijns Gods en de naam van de stad Mijns Gods*. Dat wil

zeggen, dat men in al de voorrechten van de stad Gods zal mogen delen, en dat alleen in en door Hem, Die de Koning van de kerk is.

Maar, ook *de naam van het nieuwe Jeruzalem dat van de hemel van Mijn God afdaalt*. Dat gebeurt hier op aarde al, dat het nieuwe Jeruzalem van de hemel van God afdaalt.

En ook Mijn nieuwen Naam. Hem is gegeven een Naam boven alle namen. En Hij zegt: *Nu zal Ik u geven Mijn nieuwe Naam*. Wat wil dat zeggen? Dat men met Hem zal delen in Zijn heerlijkheid. Dan is de strijd voor goed ten einde. En dan zal men de onverliesbare kroon der gelukzaligheid mogen ontvangen.

Welnu, de Heere geve dan dat daartoe Zijn woord dienstbaar zal mogen zijn, dat in dit gebouw zal worden verkondigd en gelezen. En dat Hij zo Zijn strijdend en zuchtend erfdeel hier op aarde bij ogenblikken in dit bedehuis wil verkwikken naar de ziel opdat men het hoofd weer eens mag opheffen uit de gebreken, over alle omstandigheden mag heen zien en het nog eens in waarheid zal mogen worden wat wij nu even zingen, het 7^e vers van Psalm 97.

*Gods vriend'lijk aangezicht,
Geeft vrolijkheid en licht
Voor al d' oprechte harten,
Ten troost verspreid in smarten.
Juicht, vromen om uw lot
Verblijdt u steeds in God.
Roemt, roemt Zijn heiligheid,
Zo wordt Zijn lof verbreed,
Voor al dit heilgenot.*

Nu wil ik een woord van dank spreken namens de kerkenraad.

En dan is dat woord van dank gericht in de eerste plaats aan architectenbureau Nuyt en Heikens. Ik ga hier niet verder over uitweiden, want de heer Nuyt hoopt aannemers en onderaannemers straks nog te bedanken. Dus, aannemer Van de Lucht, de heer De Ligt hebben we te bedanken; dan burgemeester en wethouders van Vlaardingen. De burgemeester kan wellicht aanwezig zijn, ik ken hem niet, dus ik weet het niet. O, daar is de burgemeester. Wij willen u hartelijk dankzeggen voor uw aanwezigheid. Dan de bouwcommissieleden, inzonderheid ook de heer Melligers, de heer A.D. Huyzer voor het vele werk door hen verricht. De financiële commissie, de heren G. en H. Lodder. De orgelcommissie, inzonderheid de heer De Honk en Van Bockhove, die het oude orgel hebben overgeplaatst met goed gevolg, wat de gemeente een hoop geld uitgespaard heeft. En alle vrijwilligers, zowel mannen als vrouwen, voor het vele werk door hen verricht.

Veel personen zijn vanaf het begin tot nu toe aanwezig geweest. Maar ook inzonderheid de jeugd van de gemeente die ook op een spontane wijze hun werk en krachten hebben gegeven. Alsmede andere personen, leden kerkenraad, en die financiële bijdragen hebben geleverd; ook zelfs buiten de gemeente door middel van lening, of schenking of in welke vorm dan ook. En ook al de leden van de gemeente voor de goede collecten. Mocht de Heere het verder met Zijn onmisbare zegen willen bekronen.

Verder alle aanwezigen, genodigden, belangstellenden, ook de leraar die deze avond vrijgehouden heeft, dominee Van Straalen, om dit is voor ons gewichtige moment mee te maken; ook onze broeder student. En straks zal het woord nog worden gevoerd door de heer Lensveld en de heer Nuyt, ook door dominee Van Straalen.

Wij hebben de eerste steen mogen leggen van dit kerkgebouw. En laat ik u zeggen, dat dat eigenlijk op die zaterdagmorgen een goede ure voor ons was. Want nu moet ik nog even iets kwijt. Wij hebben de gemeente van Vlaardingen vier jaar mogen dienen in het ambt en we hebben niets anders dan liefde van de gemeente van Vlaardingen in die jaren mogen ontvangen. En ook tot op de dag van heden mag ik gewaar worden dat er een band ligt met de gemeente van Vlaardingen en dat heb ik ook gevoeld, die ochtend als ik de eerste steen heb gelegd. Er was blijdschap in de gemeente. En ik geloof dat er vanavond ook blijdschap in de gemeente is. En laat ik u dan zeggen, dat ik ook werkelijk met u verblijd ben. Want het is geen overbodige luxe waar gij nu in deelt, als ge dit mooie nieuwe kerkgebouw hebt mogen betrekken.

Al degenen die hier aanwezig zijn, zullen van de noodzakelijkheid er wel van overtuigd zijn dat de gemeente van Vlaardingen nu dit kerkgebouw in gebruik heeft mogen nemen. Want dat noodgebouw was geplaatst voor vijf jaar, maar het heeft er dan toch vanaf 1955 gestaan. En zoals ik u gezegd heb, ik heb daar veel zweedruppels moeten laten. Want ik denk aan de tijd toen ik hier was; en net waren het juist zulke warme zomers. En ik moest wel 20 minuten lopen; en dan tegen een felle strakke zon in. En dan zat men tot aan de preekstoel toe. Dat weet mijn broeder Van Straalen ook nog wel.

Wij hebben er in die tijd naar uitgezien dat wij een ander kerkgebouw zouden mogen kopen. Wij zijn aan het onderhandelen gegaan, maar dat alles heeft niets uitgewerkt. Dat mocht schijnbaar niet. Nee, dít kerkgebouw was voor de gemeente van Vlaardingen bestemd. En daarom mocht het ons maar gegeven worden om daarin de goede hand Gods over op te merken. De Heere heeft getoond hierin aan de gemeente van Vlaardingen te denken.

Ik heb u gezegd, dat er herinneringen bij mij boven komen toen ik op een avond als deze hier was. Ik denk aan een bepaalde persoon in de tijd van die vier jaar, want wij hebben veel met de gemeente van Vlaardingen meegemaakt. En dan denk ik aan het plotseling overlijden van broeder Lodder. En dat juist op een vergadering voor het Bejaardenoord, toen het er nog niet was. Hij heeft meegewerkt met zijn volle inzet aan al de voorbereidingen voor dat nieuwe Bejaardenoord. Maar hij werd plotseling door de dood uit het leven weggenomen. Echter, zoals wij geloven mogen niet onvoor- en toebereid. En wij hebben hem nog gemakkelijk mogen begraven. Zijn vrouw zit hier nog.

En van de kerkenraadsleden die er toen waren, is er niet één meer in leven. Ik denk ook aan Luyk. Een jaar later werd hij ook, vrij onverwachts door de dood uit het leven weggenomen. Maar, nadat de Heere zijn ziel in de volle ruimte had gesteld. Dat hebben wij ook meegemaakt met broeder Luyk in de gemeente van Vlaardingen. Ik kan niet alles herhalen wat in mijn gedachten opkomt bij deze gelegenheid. Dat zult ge begrijpen. Ik moet er nodig een eind aan gaan maken omdat er nog andere sprekers zijn; en opdat het niet te laat zal worden.

Ik hoop van ganser harte, dat de Heere, zoals ik al mijn wens heb uitgesproken, zal willen werken in dit kerkgebouw. En dat Hij met Zijn Geest intrek zal mogen hebben genomen in dit avonduur. En ik meen er toch al iets van te hebben waargenomen. En zo hebben wij dus even deze brief aan de gemeente van Filadelfia voor u mogen ontvouwen en u even met een enkel woord mogen wijzen op de rijke en dierbare troostvolle inhoud daarvan voor het strijdend erfdeel Gods op aarde.

De Heere mocht de prediking van Zijn woord willen gebruiken tot bekering. Want het Woord is het zaad der wedergeboorte. En ik heb u gezegd, dat wij verantwoordelijk staan voor het geen wat wij doen en wat de Heere ons schenkt.

En nu kunnen wij natuurlijk niet zeggen dat de gemeente van Vlaardingen gelijk staat aan de gemeente van Filadelfia. Dat was wel een zeer bijzonder bevoorrechte gemeente, maar ik hoop toch wel dat dát wat wij hebben nagegaan uit deze brief aan de gemeente van Filadelfia enigermate van toepassing mag zijn op de gemeente van Vlaardingen. En dan zullen wij ook wellicht ons werk niet geheel voor niets gedaan hebben. Als de tijd het niet openbaart, zal de eeuwigheid het openbaren.

Maar denk er om jonge mensen; ik ben blij dat er nog zoveel jonge mensen zijn ook in de gemeente van Vlaardingen en daarom was ook die ochtend dat we de eerste steen hebben gelegd voor ons een aangenaam uur, omdat we zoveel jonge mensen zagen. De jeugd is mij alweer ontgroeid hier, want ik heb nu weer al acht jaar in Rhenen gestaan en twee jaar in Alblasterdam. Wij hebben hier mogen catechiseren en de jeugd in de leer der waarheid mogen wijzen, en wij hebben toch mogen zien dat de jeugd voor een groot gedeelte erbij gebleven is. Maar denk erom, als het woord hier wordt verkondigd, of er wordt gelezen uit de geschriften die er nog zijn, dat dát het middel is wat God gebruikt tot bekering en dat ge verantwoordelijk staat voor hetgeen wat gij daarmee doet. Daarom is het, dat ik u toewens, dat de Heere voor u zal mogen wezen, wat de Heere voor Filadelfia gelden deed.

Vraag of de Heere Zijn woord zal willen gebruiken tot de zaligheid van uw ziel. Als er een leraar komt in de gemeente, dan is het wel eens te merken dat er toch nog mensen zijn, ook nog jonge mensen, die zeggen: *Heere, waartoe is die leraar hier heen gekomen? Zou hij voor mijn ziel, als een middel in Uw hand gebruikt mogen worden, tot mijn zaligheid?* Maar als ge nu dit nieuwe kerkgebouw betreft dan mocht het ook de bede zijn van uw ziel: *Heere, zoudt Gij Uw woord in dit kerkgebouw willen gebruiken tot mijn eeuwige zieleheil.*

Want wij spreken over een kerk en over een kerkhof. En wij gaan naar het kerkhof, als we nog een graf krijgen. Ons ontzielde lichaam wordt daarheen gebracht. Maar nu zal het nodig zijn dat we voor het kerkhof vóór- en toebereid mogen worden, voordat we daar heengaan. Want wij allen gaan naar ons eeuwig huis.

Van de kerkenraad zijn er ook die zo jong niet meer zijn. Ik denk aan broeder Huyzer, ik ken je al zo lang, al zoveel jaren en ge zijt in de tijd toen ik hier was ook kerkenraadslid geworden. Gij hebt veel meegemaakt met de gemeente van Vlaardingen in de jaren van uw ambtelijke bediening hier ter plaatse. Maar de Heere geeft u op deze leeftijd ook nog de kracht om dat werk te doen. Ik hoop dat de Heere u er verder ook nog in staat zal willen stellen. En dat gij als kerkenraad tezamen in liefde en een vrede zal mogen optrekken. En dat Hij nog zal betonen te willen wonen in het midden der gemeente en Zijn volk de zegen niet onthouden zal naar de ziel, waardoor er wasdom komt in de genade en de Naam worde verheerlijkt van die verhoogde Koning van de kerk, Die wij hier aan het woord hebben mogen vinden en het verlangen van de ziel uit mag gaan naar de eeuwige gemeenschap met Hem en de grote Dag van Zijn doorluchte wederkomst. Amen.

Eindigen wij nu eerst met dankzegging.

O Heere, Gij hebt ons aan het einde van dit samenzijn doen komen. En Gij hebt het gegeven, dat op deze wijze dit kerkgebouw in gebruik mocht worden genomen. Dat wij bij Uw woord zijn bepaald. Dat wij uit Uw woord zóveel betekende zaken hebben mogen beluisteren. Och, het mocht u behagen, Heere, dat woord voor onze zielen dienstbaar te hebben gesteld, ook in dit bijzondere uur. Gij hebt gezegd, dat Uw huis een huis des gebeds zal genaamd worden. Dit is de plaats waar we de noden der gemeente aan U opdragen. Waar we de noden van de zieken aan u opdragen, van degenen die door Uw hand zwaar bezocht worden met smartelijke slagen; van weduwen, weduwnaren, wezen of halve wezen. Hier is ook de plaats waar wij de Overheid aan U opdragen. Onze geliefde vorstin en haar Koninklijk Huis. Elke week weer wordt dat Koninklijk Huis aan U opgedragen, op deze plaats des gebeds. Ook de regering van ons land, maar ook de plaatselijke overheid. En wij dragen ook nu nog in het bijzonder aan u op de burgemeester en de wethouders, ja wil U de gemeenteraad gedenken en geven wat nodig is in het bestuur van deze plaatselijke gemeente, om het welzijn en het goede van deze stad te mogen zoeken. Dan zult Gij daar ook nog getuigenis aan geven. En zo mocht Gij nog betonen, dat Ge van Vlaardingen nog niet geheel geweken zijt en dat we nog een overblijfsel hier mogen hebben naar de verkiezing der genade. En daar wilt Ge in het bijzonder aan denken en U daar over ontfermen. En daarom dragen we dat overblijfsel aan U op. En mocht Ge allen zo gedenken, ook wanneer wij straks deze plaats verlaten. Wil met ons gaan en ons veilig geleid en op en over de weg; en verhef over ons het liefelijk licht van Uw vertroostende genade. Amen.

Zingen wij eerst tot slot het 6^e, of het laatste vers van Psalm 29.

*Loof den Heer, Die wond'ren werkt
Israël, Zijn volk versterkt.
En die Jakobs heilig kroost,
zeeg'nen zal met vreed en troost.*